

vestnik

Letnik XXVII.

Celovec, petek, 25. februar 1972

Štev. 8 (1545)

Združitev in ne razdruževanje

V zadnjih dneh so bili zaključni pogovori med strankami o novi občinski strukturi na Koroškem. Vse kaže, da bo v bistvu obveljal prvotni uradni načrt koroške deželne vlade in ne bo prišlo do široke prostorske rešitve, kakršno je predvideval drugi načrt. Kljub temu pa bo izginito precej občin, ki se še vedno bolj ali manj protivijo ukinitvi in združitvi.

Vzroki proti združitvi so različni. Da ne upoštevamo zgodovinsko-tradicionalnih in osebnih teženj, ki so razumljivo vsepovsod žive, so drugi vzroki povsem tehnični in neovrgljivi: tako zlasti ne velja v polni meri glavni argument zagovornikov združitve, češ, da bo za nove občine z večjim številom prebivalstva več javnih sredstev iz tako imenovanega občinskega izravnalnega sklada, ker sredstev z združitvijo samo ne bo več; še bolj govori proti združitvi dejstvo, da bo v večjih občinah manj neposredne demokracije; prav tako pa je jasno, da imajo v večjih občinah svojstvene interesne skupine in osebne liste manj izgledov, da bi se uveljavile in dosegle tudi zastopstvo v občini.

Ne nazadnje pa je upravičen tudi strah, da bodo doslej samostojne občine v novi občini kot obrobni kraji manj upoštevani in pospešeni kot občinski centri, kar velja še v večji meri, če gre pri občinskem centru za pretežno industrijsko in trgovsko središče, pri vključenih obrobni krajih pa za pretežno kmečko-gospodarske predele.

Vsi ti vzroki veljajo razumljivo v še večji meri za dvojezično ozemlje, ker je z njimi skoraj vedno povezano hkrati tudi nacionalno vprašanje. Tako se v novih večjih občinah marsikje slovenska narodna skupnost ne bo mogla tako uveljaviti, kakor se je v stari občini; zlasti z novo občinsko upravo za Slovence ne bo takega neposrednega kontakta, kakor so ga imeli v dosedanjih upravnih enotah, da sploh ne govorimo o nevarnosti novega gela močnejšega slovenskega obrobja v novih občinskih strukturah.

Zato koroški Slovenci ne samo v prizadejih občinah, marveč koroška slovenska narodnostna skupnost kot celota z upravičeno zaskrbljenostjo spremlja dogajanje okoli združevanja občin in je Zveza slovenskih organizacij pristojne oblasti in odločilne činitelje v vladajoči stranki jasno in resno opozorila na svojstveno narodnostno problematiko, ki je pri združevanju dvojezičnih občin ne smejo prezreti, če se naj ne ponovi zgodovinsko dejstvo, da so se spremembe občinske strukture izvajale vedno na škodo slovenskega avtohtonega prebivalstva.

Nove občinske strukture današnje mobilne družbe ne smejo razdvajati in razdruževati, marveč jo morajo še bolj povezovati in združevati. To pa bo uresničeno v dvojezičnih občinah samo tedaj, če ne bo razlike med občinskim središčem in občinskim obrobjem, če bodo pravice, ki pripadajo slovenski narodnostni skupnosti po držav-

Novo zgodovinsko obdobje

v odnosih
med Ameriko in Kitajsko

Ameriški predsednik Richard Nixon biva ta teden na uradnem obisku v LR Kitajski. V današnji dobi zelo pogostih državnih obiskov bi se pravzaprav morali čuditi, zakaj naj bi ravno Nixonov obisk pomenil tako važen in celo zgodovinski dogodek. Ampak je v resnici tako. Ne samo, da je Nixon prvi ameriški predsednik, ki je stopil na tla LR Kitajske; predvsem je to prvi obisk na najvišji ravni med državama, ki sta si skozi dvajset let vse do tega tedna stali nasproti kot „sovražnici“ v nenapovedani vojni. Torej predstavlja ta obisk prvi korak po poti, ki naj bi pripeljala do normalizacije odnosov med obema državama.

Že iz tega stališča gledan je obisk predsednika Nixona na Kitajskem izredno pomemben — pomemben v sedanjem trenutku in po vsej verjetnosti pomemben zlasti z ozirom na bodočnost. Ne smemo namreč prezreti dejstva, da sta si v Pekingu segla v roke Nixon kot predstavnik vodilne sile kapitali-

stičnega sveta in Mao Ce Tung kot predstavnik zmagovite kitajske revolucije. Saj je bila ravno Amerika do nedavnega tista, ki je z vsemi svojimi močmi in s pomočjo svojih satelitov na vse najrazličnejše načine skušala zavirati razvoj časa. Nikdar ni hotela priznati zmage revolucionarnega gibanja na Kitajskem, upirala se je sprejemu LR Kitajske v OZN, podpirala je Čang-kajškov režim na Tajvanu, ki še danes sanja o zopetni „osvoboditvi“ kitajske celine. In ta Amerika se je zdaj takorekoč čez noč sprijaznila z dejstvi, ki jih je vse do včeraj zanikala in zavračala.

Tako gledano so koristi tega obiska seveda precej enostranske, kitajske. Ampak obisk bo imel koristi gotovo tudi za drugo stran, ameriško. Nixon se je za potovanje v Peking odločil iz posebnih povsem določenih vzrokov. Osebo mu gre pri tem za to, da bi si koval „kapital“ za letošnje predsedniške volitve. S tem, da je odprl vrata v novo obdobje ameriško-kitajskih odnosov, si je prav gotovo utrdil svoj položaj. Poleg tega je od njegovih razgovorov v Pekingu pričakovati, da se bo pomaknilo za korak naprej tudi vprašanje Indokine, kjer bi morebitni konec vietnamske vojne pomenil za Nixona važen argument. Ne nazadnje pa je ameriške koristi tega obiska treba videti zlasti tudi v pogledu na igro velikih sil, kjer sta si doslej delili vloge le Amerika in Sovjetska zveza, medtem ko se bo v bodoče vedno bolj

uveljavljala na odru svetovne politike tudi še LR Kitajska.

Vzrokov torej dovolj, da obisk predsednika Nixona na Kitajskem svetovna javnost v pretežni meri ocenjuje kot izredno važen dogodek. Seveda pa so tudi tukaj izjeme. V Sovjetski zvezi in nekaterih drugih socialističnih državah nad obiskom prav nič niso navdušeni; nekateri ga ocenjujejo celo kot poskus cepitve socialističnega tabora ter Kitajski očitajo, da izdaja koristi svetovnega socializma. Nezadovoljstvo pa prihaja do izraza tudi na nasprotni strani, predvsem na Tajvanu, kjer spoznavajo, da ureditev odnosov med Ameriko in LR Kitajsko pomeni konec njihovih sanj o zopetni „osvoboditvi“ kitajske celine.

Ne glede na ene ali druge pridržke pa je že danes jasno, da bo trenutni obisk predsednika Nixona imel posledice tako za neposredne ameriško-kitajske odnose kakor tudi za bodoči razvoj svetovne politike.

In še eno plat tega dogodka je treba videti: Prvič v zgodovini LR Kitajske je resnica o današnji kitajski stvarnosti prodrla v svet brez vsakih ovir in omejitev. Kakor da bi odkrili novo svetovno čudo, ameriški novinarji, ki spremljajo Nixona, navdušeno poročajo, kako so Kitajci „vkljudni in prisrčni“. In novinarji odkritosrčno priznavajo, da je to zanje „pravi šok“ po vsem tistem, kar so o Kitajcih doslej slišali...

Norost današnjega človeštva

ki daje za vojsko več kot za šolo in zdravje

Ne samo leta, marveč dolga desetletja se že vlečejo razne konference in pogajanja, ki naj bi privedla do sporazumov, s katerimi bi napravili konec nebrzdani oboroževalni tekmi. Nekaj manjših uspehov so že dosegli, ampak tekmovalanje v oboroževanju se ne samo nadaljuje, temveč — vsaj glede na sredstva, ki jih vlaga človeštvo v vojaške namene — še stopnjuje.

Za današnjega človeka je značilna norost, da v vojaške namene porabi znatno več kot za svoje zdravje ali za svojo izobrazbo. In sicer so izračunali, da gre danes na svetu za vojsko kar za 40 odstotkov več denarja kot za šolo in izobrazbo. Pri tem pa moramo upoštevati, da predstavlja ta odstotek nekakšno svetovno povprečje, kar pomeni, da je tudi mnogo dežel — posebno v nerazvitih predelih sveta — kjer za vojsko porabijo dvakrat toliko kot za šolanje.

Sploh je nerazviti ali tako imenovani tretji svet najbolj prizadet z današnjo oboroževalno tekmo. Seveda porabijo zaostale dežele številčno razmeroma malo sredstev za vojsko v primerjavi z bogatimi državami. Toda za prebivalca zaostale dežele je breme nekaj sto šilingov gotovo bolj občutno kot pa za prebivalca bogate države nekaj tisoč ali celo desetisoč šilingov. Ravno nerazvite dežele pa so hkrati tiste, ki bi jim bilo šolanje najbolj potrebno. Ker pa so tudi te dežele sestavni del današnjega ponorelega sveta, morajo kljub svojim drugovrstnim potrebam in težavam preko svojih zmogljivosti prispevati za splošno svetovno norost — oboroževalno tekmo.

Večkrat je slišati, da razviti svet prispeva k razvoju in tudi k obrambi nerazvitega sveta. Toda to velja le do neke mere, kajti tudi ta „pomoč“ v številnih primerih ni nič drugega kot zavajanje zaostalih dežel, da se hote ali nehotе vključujejo v oboroževalno tekmo. Mnogokrat dajejo tem deželam „pomoč“ le v obliki orožja in vojaške opreme oz. jim nudijo kredite, s katerimi pa

si ne morejo nabavljati blago po lastni presoji, marveč jim služijo spet le za nabavo vojaških potrebščin v razvitih državah.

In še na drug način so male neodvisne države bolj ali manj prisiljene, da velik del svojih dohodkov izdajajo v vojaške namene. Velike sile jih namreč izrabljajo, da na njihov račun in na njihovim hrbtu poravnajo svoje medsebojne spore. Trenutno sta v tem oziru najbolj značilna primera Indokina in Bližnji vzhod, kjer nasprotna tabora sama in s tujo pomočjo večata vojaški potencial za primer odločilnega spopada — navidezno v interesu razčistitve lastnih medsebojnih problemov, v resnici pa v korist velikih sil, ki na ta način branijo ali širijo svoja vplivna področja.

Naslednji podatki so v tem pogledu dovolj prepričljivi: Kitajska porabi za vojaške namene 8 % svojega bruto narodnega proizvoda, Egipt 9,1 %, Tajvan 11,2 odstotka, Jordanija 11,7 %, Južni Vietnam poleg izdatne ameriške pomoči še iz lastnega 14,5 %, Laos 18,5 % in Severni Vietnam kar celo petino bruto narodnega proizvoda.

Koliko stane norost oboroževanja, pa še bolj jasno pokažejo podatki iz razvitih dežel. V 27 deželah gospodarsko razvitega sveta živi 28 % vsega človeštva. Ta komaj dobra četrtina svetovnega prebivalstva pa nosi na svojih plečih kar 89 % vseh izdatkov za oboroževanje in že sami velikanki Amerika in Sovjetska zveza krijeta skoraj tri četrtine svetovnih oboroževalnih stroškov. Od leta 1964 do lani so se v tej skupini razvitih dežel vojaški stroški podvojili v primerjavi s porastom bruto narodne proizvodnje.

Tako je pravzaprav ves svet zajet v začaranem krogu, v katerem so bogate in revne dežele pripravljene ali pa prisiljene trošiti mnogo več sredstev za vojsko kot za šolo ali zdravje. Ali ni to norost, ob kateri bi se moral zamisliti vsak razsodni človek.

„Luna 20“ se vrača

V dneh, ko široka mednarodna javnost z zanimanjem spremlja obisk ameriškega predsednika Nixona na Kitajskem, so sovjetski znanstveniki zabeležili nov uspeh pri raziskovanju vesolja.

Prejšnji teden so izstrelili avtomatično postajo „Luna 20“, ki je v začetku tega tedna mehko pristala na površini Meseca. Povsem avtomatično je opravila določen raziskovalni program ter zbrala vzorce mesečevih tal. Potem je bila, spet povsem avtomatično, izstreljena s površja Meseca nazaj proti Zemlji, kjer naj bi danes mehko pristala z zbranimi vzorci z Meseca.

Nov podvig sovjetske znanosti in tehnike je zaradi splošnega zanimanja za Nixonov obisk potekal skoraj neopaženo. Kljub temu pa predstavlja velik uspeh za nadaljnji razvoj vesoljskih raziskav.

ni pogodbi in ustavi, veljale tudi v novih občinskih strukturah na vseh življenjskih področjih: v upravi, v šoli, v vzgojnih in rekreacijskih ustanovah in zlasti tudi v gospodarskem pospeševanju in prav tako pri topografskih napisih. Na teh področjih delitev na zgolj nemške kraje na eni in dvojezične kraje na drugi strani v občini sami — ali se ta naslanja na številke ljudskega štetja ali na druge kriterije, je nebitveno — ne bi pomenila združitve občine in povezovanja družbe, marveč bi nasprotno bila dejanska razdružitev občine in razdvojitve družbe, kar bi nosilo v sebi kal novih nacionalnih sporov. To pa ne more niti ne sme biti namen nove občinske strukture.

-ci.

Večjo pozornost ureditvi podeželskega prostora

Razvoj industrijske družbe z naraščajočo koncentracijo prebivalstva v obrobju mest in industrijskih centrov je v zadnjem desetletju sprožil problem, ki postaja čedalje bolj pereč: ohranitev podeželskega prostora in njegova ureditev, da bo za prebivalstvo priklonen in da ne bo vzrok nadaljnjega odseljevanja prebivalstva s tega prostora. S tem problemom se že dalj bavi skoraj vse industrijske dežele, zadnje čase pa mu tudi v Avstriji posvečajo naraščajočo pozornost.

Sredi februarja se je v Kremsu ob Donavi zbralo 120 strokovnjakov, ki raziskujejo razvojno problematiko, k anketi o ureditvi podeželskega prostora. V teku ankete je prišlo do nekaterih bistvenih spoznanj splošno družbenega pomena. Na njihovo čelo je mogoče postaviti spoznanje, da nikakor več ne gre, da bi ureditev podeželskega prostora prepustili zgolj slučaju. Skozi stoletja so ljudje na tem prostoru samoumevno o-

pravljali naloge, ki jih jim je prisojal razvoj industrijske družbe. Sedaj je tako daleč, da je preokret neobhodno potreben. Čeprav podeželski prostor ni več mogoče istovetiti s pojmom kmetijstvo in gozdarstvo, je ta prostor še vedno glavni rezervoar za prehrano človeštva. Istočasno pa postaja v čedalje večji meri prostor oddiha mestnega in industrijskega prebivalstva.

Prav tu pa se pričinja problematika tega prostora in njegovega prebivalstva. Kraj oz. pokrajina, ki ni v stanju, da bi zadostila sedanjim minimalnim zahtevam človeka na sanitarnem, prometno-tehničnem in medicinskem področju, kot pokrajina oddiha skoraj nima več pomena. Tega pomena tudi nima kot prostor za naselitev industrijskih podjetij, ki naj bi omogočila, da bi avtohtono prebivalstvo našlo trajno zaposlitev na domačih tleh.

V obeh primerih, tako v primeru podeželskega kot prostora oddiha kot v primeru potrebe industrializacije tega prostora je treba najprej rešiti probleme infrastrukture. Te probleme je treba tudi rešiti, če hočemo, da bo podeželski prostor, zlasti oni v hribovitih svetih, lahko ostal v službi pridelovanja prehrane prebivalstva. Kako pereči so ti problemi, sledi iz dveh primerjav:

● Pred 120 leti je še 80 odstotkov prebivalstva imelo svojo zaposlitev v kmetijstvu, leta 2000 jih bo kvečjemu še deset odstotkov.

● Leta 1800 so štirje kmetje pridelali živež za enega meščana, leta 1900 je en kmet pridelal hrano za 4 meščane, sedaj pa jo pridelata že za 25 meščanov oz. industrijsko zaposlenih prebivalcev.

Drži, da nam zemlja v rastlinski proizvodnji lahko rodi še mnogo več. Toda vprašanje je, kako dolgo bo kmetijstvo industrijskih dežel še lahko zagotavljalo oskrbo z mesom. Prireja mesa je eno izmed delovno najintenzivnejših področij kmetijske proizvodnje in Evropa je že danes prisiljena, da za prehrano svojega prebivalstva letno uvažuje 750.000 ton govejega mesa iz prekomorskih dežel. Ljudi, ki bodo prirejali meso, pa bo v Evropi čedalje manj.

Iz vsega sledi, da gre pri ureditvi pode-

želskega prostora v prvi vrsti za to, da bo prebivalstvo na tem prostoru tudi naprej ostalo. To pa bo le, če se bo na tem prostoru zboljšala zdravniška služba, če se bodo zboljšale možnosti izobraževanja, prometne in telefonske zveze in če se bo povečalo število stalnih delovnih mest in otroških vrtcev. Pri vsem tem pa je treba že v naprej odvrniti nevarnost, da bi se eno območje podeželskega prostora razvijalo na račun drugega. Podeželje mora kot celota ohraniti svojo kulturno podobo ali pa je ne bo imelo.

Če hočemo podeželje obvarovati pred tem, da se spremeni v divjino — so zaključevali na anketi v Welsu — potem mora priti do daljnosežnih koordinacij na področju regionalne politike. V eno in isto prizadevanje je treba združiti investicije v zasebnem gospodarstvu in pospeševanje s strani države oz. družbe. Pri tem je potrebno, da organizacijske ukrepe prevzamejo poklicna zastopstva gospodarstva, delavstva in kmetijstva, kajti ureditev podeželskega prostora je eden sestavnih elementov, ki jih je mogoče združiti pod pojem socialnega partnersva.

Blaž Singer

Socialno zavarovanje

med Avstrijo in Jugoslavijo

Prejšnji teden so bili na Dunaju avstrijsko-jugoslovanski razgovori o uporabi konvencije o socialnem zavarovanju. Sodelovali so predstavniki zveznega sekretariata za delo in socialno politiko z jugoslovanske strani, z avstrijske strani pa predstavniki ministrstva za socialno upravo ter ministrstva za finance.

Ob tej priložnosti so ugotovili, da so bili pri uporabi konvencije o socialnem zavarovanju sicer že doseženi pomembni uspehi, vendar pa je ostala še cela vrsta nerešenih problemov, posebno na področju zagotovitve socialne varnosti jugoslovanskih delavcev, zaposlenih v Avstriji. Pri tem so poudarili, da gre za neučinkovitost obeh strani pri uveljavljanju konvencije. Prav tako je bilo ugotovljeno, da je administrativni postopek pri uveljavljanju pravic jugoslovanskih delavcev precej kompliciran in počasen.

Obe strani sta izrazili pričakovanje, da bodo tokratni razgovori prispevali k odstranitvi raznih pomanjklivosti pri uveljavljanju konvencije.

Jugoslovanska linijska plovba je obhajala svoj srebrni jubilej

Jugolinija na Reki — vodilno linijsko plovno podjetje v Jugoslaviji — je pred nedavnim obhajala 25-letnico svoje ustanovitve. Svoj praznik je podjetje proslavilo z raznimi slavnostmi, najlepše darilo za to priložnost pa nedvomno pomeni prevzem dveh novih ladij, namreč 15.000-tonske ladje „Senj“, ki je bila zgrajena v Benetkah, ter ladje „Rab“, ki so jo zgradili v domači ladjedelnici „Tretji maj“ na Reki. Poleg tega je Jugolinija prevzela še ladjo „August Cesarec“, ki je bila obnovljena v Trslu.

O razvoju podjetja v zadnjih petindvajsetih letih govori med drugim podatek, da je število ladij Jugolinije v tem obdobju naraslo od 14 na 57, medtem ko se je skupna nosilnost povečala od 81.000 na 431.000 ton. Danes razpolaga vodilna jugoslovanska ladjarska organizacija z najodobnejšimi linijskimi ladjami, po zaslugi svojega solidnega poslovanja pa se je podjetje uvrstilo med 10 najpomembnejših tovrstnih družb na svetu.

Jugolinija je že v začetku svojega delovanja s starimi plovnimi enotami vzpostavila redne proge, ki so zagotavljale nagel prevoz jugoslovanskega blaga na tržišče Bližnjega vzhoda, Grčije, Turčije in severne Evrope. S sodobnimi linijskimi ladjami, ki so jih tri leta pozneje začeli graditi v domačih in deloma tudi v tujih ladjedelnicah, je Jugolinija razširila linijsko službo na Severno in Južno Ameriko, pred 17 leti pa je vzpo-

stavila redno linijsko zvezo z Daljnim vzhodom ter so v tem okviru nastale samostojne linije za Perzijski zaliv, Indijo, Pakistan, Burmo in Kitajsko.

Tako je Jugolinija odprla jugoslovanski zunanji trgovini vrata na najpomembnejša svetovna tržišča. Poleg tega je ladjevje Jugolinije s prevažanjem tujega blaga ustvarilo čisti devizni priliv 370 milijonov dolarjev. Predvsem pa je Jugolinija v teh letih usposobila kadre izredno sposobnih strokovnjakov, ki zagotavljajo posle in izvršno upravljanje ladij.

S pridobitvijo obeh novih ladij je Jugolinija začela intenzivno uresničevati svoj srednjeročni razvojni načrt, po katerem naj bi podjetje v prihodnjih letih dobilo nadaljnjih 11 novih ladij. Leta 1975 bo Jugolinija razpolagala s 66 ladjami s skupno nosilnostjo 600.000 ton. Iz investicijskega programa je razvidno, da si hoče Jugolinija zagotoviti predvsem takšne ladje, ki so uporabne tako za linijsko kot tudi za trampersko plovbo. Te ladje imajo okrog 15.000 ton nosilnosti ter so prilagojene tudi za prevoz kontejnerjev in težkih tovorov. Uporaba takšnih ladij sodi v okvir politike, katere cilj je nenehno prilagojevanje tržnim zahtevam. Že zdaj uporablja reško podjetje okoli 600 kontejnerjev za prevoz blaga predvsem na redni progi Jadran—Amerika. Kontejnerskemu prometu pa je namenjenih tudi 8 ladij, ki so trenutno v gradnji.

POŠIROKEM SVETU

DUNAJ. — Kancler dr. Kreisky je ta teden odpotoval v dežele članice Evropske gospodarske skupnosti, kjer hoče vodilnim predstavnikom tolmačiti stališče Avstrije v vprašanju evropske integracije. Prvi obisk je bil v Parizu, od koder je kancler nadaljeval pot v London, danes in jutri se bo zadrževal v Bruslju, kjer je sedež EGS, prihodnji teden pa bo obiskal tudi še Haag, Bonn in Luxemburg.

BEOGRAD. — Jugoslovanski predsednik Tito bo letos maja obhajal svoj 80. rojstni dan in bo ob tej priložnosti gotovo deležen raznih visokih počastitev. Med drugim se v posameznih republikah zavzemajo za to, da bi predsednika Tita vdružil odlikovali z redom narodnega heroja, to je z najvišjim jugoslovanskim odlikovanjem. Mestna konferenca SZDL v Beogradu pa je predlagala, da bi zvezna skupščina predsedniku Titu ob njegovem 80. rojstnem dnevu podelila diplomu narodov in narodnosti Jugoslavije, s katero bi vsa dežela izrazila Titu edinstveno politično priznanje za vse, kar je ustvaril v dolgoletnem revolucionarnem življenju in delu.

WASHINGTON. — V ameriški zakladnici Fort Knox med drugim hranijo tudi madžarsko krono sv. Štefana, ki so jo leta 1944 malo pred prihodom sovjetskih čet pretihotapili iz Budimpešte v Nemčijo in jo tam izročili ameriškim zasedbenim oblastem. Čeprav gre pri tej kroni za najdragocenejši del madžarskega narodnega zaklada, ameriške oblasti očitno ne mislijo na to, da bi krono vrnili Madžarski. O možnosti take vrnitve je bilo slišati lani v zvezi z izpustitvijo madžarskega kardinala Mindzentyja (ko so domnevali, da bo prišlo do „zamenjave“), toda pred nedavnim je predstavnik Bele hiše izjavil, da Amerika ne razmišlja o vrnitvi madžarskega narodnega zaklada. Je pa seveda vprašanje, s kakšno pravico Amerika zadržuje lastnino tujih držav in narodov.

RIM. — Po dobrem mesecu vladne krize je Italija spet dobila novo vlado, in sicer „enobarvno“ vlado krščanskih demokratov, ki ji predseduje Giulio Andreotti. Za sestavo takšne vlade se je Andreotti moral odločiti zato, ker mu ni uspelo doseči soglasja s prejšnjimi koalicijskimi partnerji. Ker pa socialisti in socialni demokrati sedanje vlade tudi v parlamentu nočejo podpreti, so politični opazovalci prepričani, da bo v Italiji prišlo predčasno do novih državnozborskih volitev. Pri novem kabinetu gre že za 26. republikansko vlado Italije in celo za 33. po padcu Mussolinijevega režima, pa tudi že za 11. enobarvno vlado v življenju italijanske republike.

PRIŠTINA. — Pokrajinski zbor skupščine Kosova je odobril sestavo novega pokrajinskega izvršnega sveta, kakor ga je predložil mandatar Ilja Vakič. V novi vladi je skupaj 17 članov ter so v njej zastopane tudi razne narodnosti: v novem izvršnem svetu je namreč 11 Albancev, 3 Srbi, 2 Črnogorci in 1 Turek.

WASHINGTON. — Po vestih iz Washingtona je prišlo med Ameriko in Sovjetsko zvezo do prvega sporazuma o omejitvi strateške oborožitve. Tozadevna pogajanja, znana kot SALT konferenca, so se pričela novembra 1969 ter so potekala izmenoma v Helsinkih in na Dunaju. Vodja ameriške delegacije Smith je zdaj povedal, da se morajo menda dogovoriti le še za dokončno besedilo sporazuma, ki naj bi ga podpisali meseca maja v Moskvi, verjetno med obiskom ameriškega predsednika Nixona v Sovjetski zvezi.

BERLIN. — Zahodnobevelinskega sodnika Hansa Heinsena so osumili, da je v času nacizma sodeloval pri množičnih zločinih. Med drugim mu pripisujejo sokrivdo za deportiranje več kot 25.000 francoskih Židov v taborišča smrti. Po izjavi neke priče je bil Heinsen v nekem Eichmannovem oddelku v Berlinu, leta 1941 pa je bil poslan v Francijo z nalogo, da „očisti Pariz Židov“. Za svoje zasluge je bil Heinsen odlikovan s „prstanom z mrtvaško glavo“ in z esesovskim „častnim bodalom“, v činu pa je napredoval do polkovnika esesovske žandarmerije. Zdaj je v teku postopek za zbiranje dokazov.

ZAGREB. — Pod pokroviteljstvom predsednika Tita so počastili zlati jubilej glasila jugoslovanske KP „Borbe“, ki je pred 50 leti začela izhajati v Zagrebu. Ker je prvi letnik tega časnika ohranjen v enem samem izvodu, so ga ob letošnjem jubileju ponatisnili v posebni faksimilirani izdaji.

CAPE KENNEDY. — V nedeljo nameravajo z ameriškega vesoljskega oporišča Cape Kennedy izstreliti raketo proti Jupitru, kateri je od naše Zemlje oddaljen 800 milijonov kilometrov. Pri hitrosti 50 tisoč kilometrov na uro bo sonda potrebovala do „kralja planetov“ 600 do 800 dni — če se ne bo že prej razletela kje v vesolju.

IZ DRUGIH ČASOPISOV

Koroški presežek

LE 14.000 JE PRESENETILO NEMŠKE NACIONALISTE

Pravzaprav je nekoliko presentljivo, da so sumarni podatki o uporabi jezika, ki so rezultat lanskega ljudskega štetja na Koroškem, prišli v javnost šele z objavo v lokalnem zgozorniškem tisku (v tedniku Weststeierische Rundschau). Na Koroškem je o tem spregovorilo samo glasilo ljudske stranke „Volkszeitung“, vendar na simptomatičen način: po pisanju tega časopisa naj bi se slovenščine kot občevalnega jezika posluževalo le 14.000 deželanov.

Zakaj so objavili te podatke o občevalnem jeziku? Po eni strani zato, da bi utegnili pravice slovenske skupnosti, po drugi strani pa zato, ker je dejstvo, da so leta 1971 našli več slovensko govorečih Korošcev kot pred desetimi leti, presenetljivo za nemške nacionaliste. Za poznavalce koroških razmer je očitno, da ob povečanju števila slovensko govorečih Korošcev ne more biti govora o „slovenizaciji“ južnokoroškega življa, kot v svoji gonji pogosto trdijo nemški nacionalistični krogi. Lahko pa bi govorili o procesu v nasprotni smeri, in to kljub številkam, ki izkazujejo porast slovensko govorečih ljudi na Koroškem...

Odkod navidezna anomalija? Odgovor je lahko samo eden: nezanesljivost in neuporabnost prejšnjega ljudskega štetja, ko je šlo za določevanje oziroma ugotavljanje jezikovne strukture južnokoroškega prebivalstva.

S tem ni rečeno, da je bilo lansko štetje, kar zadeva ugotavljanje jezikovne strukture, konkretno. Znano je, da so bile popisnice sestavljene tako, da je vprašani na vprašanje o občevalnem jeziku lahko odgovoril samo z „nemški“ ali „nenemški“. Na popisnicah pod rubriko „občevalni jezik“ slovenščina sploh ni bila taksativno navedena, kot bi morala biti, ker gre za dvojezično področje, marveč je moral vsakdo po lastni pobudi vnesti slovenščino kot svoj občevalni jezik, če naj bi se znašel med tistimi deželani, ki so v uradni statistiki „slovensko govoreči deželani“. Že samo to dejstvo ne odkriva samo zapostavitvenosti slovenske narodne skupnosti na Koroškem, ampak opozarja predvsem na dvomljivost podatkov zadnjega ljudskega štetja, ko gre za ugotavljanje jezikovne strukture prebivalstva. Znova se je — to pot z avstrijske strani — pokazalo, kako upravičena so bila opozorila slovenske strani, da je bilo ljudsko štetje 1961 diskriminatorsko v odnosu do Slovencev.

Kaj nam razodevajo številke lanskega štetja? Število slovensko govorečih Korošcev naj bi se v primerjavi s številkami iz leta 1961 v različnih jezikovnih kategorijah povečalo za 1762 oseb (približno na 27.340). Med 118.290 prebivalci tako imenovanega mešanega ozemlja naj bi jih po teh podatkih 76,8 odstotka govorilo izključno nemško; kakih 13.250 (11,2 odstotka) južnih Korošcev pa naj bi po teh podatkih uporabljalo le slovenščino, medtem ko naj bi 14.200 prebivalcev tega območja poleg nemščine uporabljalo še slovenščino ali slovenski dialekt. Skupaj torej 27.340 oseb.

Ne da bi nadrobneje vrednotili podatkov o občevalnem jeziku, ki so izšli iz zadnjega ljudskega štetja, naj opozorimo, da je po drugi svetovni vojni britanska zasedbena oblast na Koroškem ocenila število slovensko govorečih deželanov na 80.000. Že sam ta podatek opozarja, da je treba tako lansko ljudsko štetje (kakor tudi vsa prejšnja), v prvi in drugi avstrijski republiki jemati z vsemi kritičnimi prihrki.

Delo, Ljubljana, 20. 2. 1972

USPEŠNA AFIRMACIJA NAŠE PESMI:

„Ob Zilji in Dravi“

KOROŠKI PEVSKI ZBORI POSNETI NA PLOŠČO

Da v zakladnici slovenskih narodnih pesmi zavzema posebno mesto naša koroška pesem, to lahko trdimo, ne da bi se zaradi tega izpostavljali nevarnosti, da nam bo kdo očital, da smo lokalni patrioti. O tem, da imamo v naši pesmi posebno dragocen biser, se namreč lahko prepričamo ob vsaki priložnosti, kadar poslušamo slovensko zborovsko petje: povsod je

zastopana in pristrčno sprejeta koroška pesem.

Zato pa je tudi razumljivo, da v naši kulturno-prosvetni dejavnosti posvečamo posebno pozornost petju in pevskim zborom, ki so vedno bili in so tudi danes močna hrbtenica našega udejstvovanja. Naši zbori so ponesli glas o Koroški in o koroških Slovencih daleč po Jugoslaviji, v Trst in Gorico, pa tudi na Gradiščansko ter na Dunaj. Koroška pesem pa zavzema častno mesto tudi vedno tedaj, ko se najboljši zbori iz Slovenije pripravljajo za svoje velike turnee po tujih kontinentih. Tako je naša koroška pesem našla pot daleč po širokem svetu, kjer povsod jo sprejemajo z zanimanjem in z navdušenjem, kakor na primer tudi med nedavnim gostovanjem Slovenskega okteta na Japonskem.

Posebno afirmacijo naše pesmi pa nedvomno pomeni izid gramofonske plošče z naslovom „Ob Zilji in Dravi“, ki jo je zdaj izdala tovarna gramofonskih plošč Helidon v Ljubljani, katera deluje v okviru mariborske založbe Obzorja. Plošča, ki obsega 18 koroških narodnih in ponarodelih pesmi v izvedbi raznih koroških pevskih zborov, je nastala na pobudo in v sodelovanju s Slovensko prosvetno zvezo v Celovcu. Tehnično je plošča brezhibno izdelana po najsodobnejših vidikih ter jo lahko poslušaa-

mo tako v stereo- kakor tudi v mono-tehniki.

Tričetrtni spored plošče je zelo dobro izbran, tako da posreduje zanimiv pogled v pestro zakladnico naše pesmi. Posnete so koroške narodne in ponarodele pesmi v raznih priredbah od Zdravka Švkaršica in Luke Kramolca preko Vasilija Mirka in Silva Miheliča do našega Pavleta Kernjaka, pa tudi podjunski ljudski pevec Franc Leder-Lišičjak je zastopan, medtem ko koroško umetno pesem predstavlja Radovana Gobca „O Podjuna“ na besedilo naše domače pesnice Milke Hartmanove.

Iz vrste koroških pevskih zborov jih je pri tem izboru predstavljenih seveda le nekaj. To so: združeni moški zbor „France Pasterk-Lenart“ in združeni mešani zbor „France Pasterk-Lenart“ iz Železne Kaple in Št. Vida v Podjuni, ki ju vodi Vladimir Prušnik in Hanzi Kežar; moški zbor SPD Loga vas pod vodstvom Stanka Černica in moški zbor SPD „Bilka“ iz Bilčova s pevovodjem Valentinom Kapusom; kot posrečena popestritev pa sodeluje tudi še instrumentalni trio Tonija Manka iz Sel s pevcema Marjo Velik in Tomijem Ogriseom.

Bolj podrobno bomo spored plošče predstavili ob drugi priložnosti, tokrat pa naj bo posebej poudarjeno dejstvo, da pomeni glasbeni zapis koroške narodne pesmi na

SLOVENSKI FILM „NA KLANCU“ bomo gledali tudi na Koroškem

Kakor smo v našem listu že svoječasno poročali, je slovensko filmsko podjetje Vesna film v Ljubljani posnelo film „Na klanecu“ po istoimenskem romanu največjega slovenskega pisatelja Ivana Cankarja.

Film je režiral Vojko Duletič, ki je pripravil tudi scenarij, glasbo je prispeval Jože Privšek, snemal pa je Mile de Gleria. V glavnih vlogah nastopajo Štefka Drolčeva (ki je po mnenju posameznih filmskih kritikov ravno v tem filmu zabeležila nov višek svoje igralske umetnosti), Janez Bernež, Tone Kuntner, Lučka Drolc-Uršičeva in Ivan Jezernik.

V filmu „Na klanecu“ se srečamo z ljudmi in dogodki, ki so zaživi, kot ga je doživljal pisatelj sam. Poleg tega pa je film tudi še umetniška izpoved njegovega tvorca, Vojka Duletiča.

Slovenski film „Na klanecu“ bomo lahko gledali tudi na Koroškem, kajti po posredovanju Slovenske prosvetne zveze ga bodo predvajali v raznih krajih naše dežele. Premiere filma bodo v petek 10. 3. 1972 ob 20.30 uri v celovškem Volkskino, v nedeljo 12. 3. ob 11.30 v kinu v Železni Kapli in ob 17. uri v kinu Janach v Št. Jakobu v Rožu. Na teh predstavah se bodo občinstvu predstavili tudi igralci, režiser in drugi sodelavci filma.

Beseda zahvale

Po uspelem Koroškem večeru na Bledu, o katerem smo obširno poročali v zadnji številki, je predsednik izvršnega odbora Kulturne skupnosti občine Radovljica Jošt Rolc poslal Slovenski prosvetni zvezi v Celovcu pismo naslednje vsebine:

Po uspešno opravljenem delu v skupni akciji za organizacijo in izvedbo Koroškega večera na Bledu, ki smo ga posvetili slovenskemu kulturnemu prazniku ob Prešernovem dnevu, čutimo prijetno dolžnost, da se vam za Vaše prizadevanje pristrčno zahvalimo v imenu vseh občanov in Kulturne skupnosti občine Radovljica.

Sodelovanje koroških kulturnih skupin iz Železne Kaple in Loč, ki ste jih na prireditvi predstavili in ugeležba ter neposredna predstavitev najvidnejših koroških literarnih avtorjev, je bil velik kulturni dogodek in edinstvena manifestacija čvrste povezanosti matičnega naroda s svojimi koroškimi rojaki. Množičen obisk in pristrčen sprejem v festivalni dvorani na Bledu je zgovoren dokaz tesne privrženosti in globokih čustev naših občanov do koroških Slovencev, ki jim bo ta večer ostal v najlepšem spominu.

Prosimo, da posredujete vsem nastopajočim: pevcem in plesalcem SPD „Zarja“ iz Železne Kaple, pevcem SPD „Jepa-Baško jezero“ iz Loč ter literarnim avtorjem G. Januschu, F. Lipuschu, A. Kokotu, J. Messnerju in V. Polanšku izraze naše zahvalnosti in priznanja za udeležbo in uspešen nastop. Naša zahvala velja tudi predsedniku SPZ g. Hanziju Weissu za njegova osebna prizadevanja k uspehu gostovanj, zlasti pa za tople besede našim občanom na Koroškem večeru.

Slovenski prosvetni zvezi želimo novih uspehov v širjenju in uveljavljanju kulturne ustvarjalnosti koroških rojakov v pričakovanju nadaljnjega plodnega sodelovanja.

V SLOVENIJI:

Manjšinsko šolstvo bodo še izboljšali

V Sloveniji tečejo trenutno priprave za spremembo manjšinske šolske zakonodaje, to je zakonov, s katerimi je urejeno šolstvo italijanske narodnostne skupnosti v Istri oziroma madžarske narodnostne skupnosti v Prekmurju.

V okviru teh priprav je bila v Kopru razširjena seja komisije republiškega sekretariata za prosveto in kulturo za narodnostno šolstvo; udeležili so se je predstavniki izobraževalnih skupnosti in občinskih skupščin, predvsem pa tudi predstavniki italijanske narodnostne skupnosti.

Na seji so proučili vrsto vprašanj, ki naj bi jih zajel spremenjeni zakon. Med drugim so govorili o vzgojno-varstvenih zavodih za otroke italijanske narodnosti, o možnostih in pogojih za njihovo izobraževanje ter strokovno izpopolnjevanje, o kadrovske zasledbi na šolah ter o učilih in učbenikih. Poleg tega so razpravljali tudi o tem, kako naj bi izboljšali pouk slovenskega jezika na šolah z italijanskim učnim jezikom ter pouk italijanskega jezika na šolah s slovenskim učnim jezikom.

Na seji komisije so sprejeli vrsto stališč o dokončnem oblikovanju praktičnih ukrepov za vsebinsko še bogatejše delo šol za pripadnike italijanske narodnostne skupnosti.

Podobno se baviyo tudi z načrti, kako bi izboljšali šolstvo madžarske narodnostne skupnosti. Pri tem pa je treba ugotoviti, da je manjšinsko šolstvo v Sloveniji že zdaj precej boljše urejeno kot pri nas na Koroškem.

STONE SVETINA

111

UKANA

DRUGA KNJIGA

Dule in Pemc, s katerima se je rad pogovoril o prenapornem delu, sta ga bodrila in mu dajala moči. Saj so se vsi srečavali s čedalje težavnejšimi nalogami. Nad vsemi pa je visela mora, neviden meč izdajstva.

Takoj ko je poročal v štabu in dobil od Maksa nove naloge, je poiskal Ano, ki je še niso poslali v brigado. Prav nadrobno mu je še enkrat opisala vilo, v kateri je stanoval major Wolf, in vse razmere v hiši in okoli nje. Zanj so bile važne tudi njegove navade in posebnosti: kdaj se prihajal domov, kdaj zjutraj odhajal, kdo je imel slike je prihajal domov, kdaj zjutraj odhajal, kdo je imel slike z njim, kakšen je bil šofer, gospodinja, ženska, ki je pospravljala, kje je nakupoval, kaj je jedel, skratka vse, kar se je z njim dogajalo. Po vsem, kar sta z Artijem zvedela od gostilničarke in še od nekaterih drugih, se mu je zdelo, da ga zdaj že bolje pozna. Ta človek je vsak dan bolj nevar!

Z Melito se je samo pozdravil. Bila ga je nepopisno vesela. Ni se ga mogla nagledati. Med njuno ljubezen pa je legla senca Anine krivde. To sta čutila, pa sta se pogovorila ogibala kot roba prepada, kjer lahko vsak čas zdrsuje. Na življenje v štabni četi pa se je Melita že privadila.

Že naslednji dan — potem ko je svoje opravil — se je pridružil Jelovčanu, ki je z nekaj spremljevalci odhajal na Pokljuko. Tam bo imel sestanek s svojo elito, tistimi, ki jih je izbral, da bodo preganjali majorja Wolfa. Sicer je štab

korpusa poslal Bliska z Jelovčanom na to pot spričo name-ranega vora divizije na Gorenjsko, da bi se na terenu seznanili z nalogami kontraobveščevalne službe in ukrepi, ki bi divizijo obvarovali presenečenja.

Sredi jelovških gozdov sta našla Tončka in Nestorja. Že proti jutru so brez nezgode prešli reko, cesto in železnico. Spremljalo jih je divje lajanje policijskih psov, ki so zavijali kot tolpa lačnih volkov: samo deset minut stran je bila pasja šola. Z dnem so se znašli na poključnem pobočju. V zaselku Slamnikih, komaj uro hoda od vojaških in policijskih garnizonov, so se ustavili pri Matičkovih. Blisk je zvedel, da so se v tej domačiji sestajali že v stari Jugoslaviji jeseniški komunisti in da so 1941. leta prav tu začeli decembrsko vstajo, ki se je je udeležilo nekaj sto kmetov in delavcev.

Matičkova mama jim je postavila na mizo veliko skledo z zaseko zabeljenih žgancev, hčerka pa jim je nalila v skledo ravnokar namolzenega mleka. Pozabili so na neprespano noč in utrujenost. Zvonili so z žlicami kot velika kmečka družina. Matičkova mama pa jim je razlagala, kaj je novega po dolini. Niso še pojedli, ko je vstopil Drejče, vodja bohinske vosovske skupine. S svojimi vosovci se je občasno držal v skalni votlini, le davjset minut nad hišo. Z njim sta bila tudi Matičkova fanti, ki sta bila že leto dni v hosti. Skupina je bila oborožena z mavericami in z zbrojevko. Pred nedavnim so potokli na progi nemško patroljo. Vaščani so sodelovali s partizani vso vojno. Že ob razpadu stare države so z vozni navozili orožje iz vojašnic na Bohinjski Beli — z njim so se oborožili prvi borci, jeseniški komunisti. Tudi Nemci so zasumili, da se nekaj dogaja v tem zaselku, in poslali vanj postopača, ovaduha. Ta Wolf-fov izvidnik pa ni imel sreče. Preveč očitno se je zanimal za stvari, ki se ga niso prav nič tikale. Zgrabili so ga in zadavili. Pri njem so dobili sezname mnogih ljudi, ki so pod-

pirali oboroženo vstajo. Sedaj je trohnel v eni izmed grobelj skrona starih njiv, ki so se zajedale v gozdove in kjer je po navadi stal stražar. Od takrat so se v tem skritem zaselku brez skrbi zdravili mnogi ranjeni borci. Če so prišle patrolje, so jih spravili v zavetje, saj je imela skoraj vsaka hiša bunker. Bliska je spreletel srh, ko je Matičkov fant pripovedoval, kako je ranjenemu borcu kar z britvijo porezal odmrle prste na zmrzlih nogah. Sredi zime namreč niso mogli do zdravnika.

Tu so se sestajali tudi vosovci s svojimi zaupniki, ki so nadzorovali blejske vojaške in policijske štabe.

Dobro spočiti so po nekajurnem pohodu skozi gozdove prišli na obrobje poključke planote, kjer se jim je odprl razgled na ozko korito reke Radovne. S sleze so jo mahnili kar naravnost skozi gozd. Čez nekaj minut so zavili pod rob in se znašli na slečini divjadi, ki je držala v kolibo vosovskega centra „Bogatina“. Kakor orlovo gnezdo je čepela koč pod skalami, obraslimi z redkim, visokim smrečjem.

Tu jih je sprejel Fifi. Droben in žilav se je prestopal po ploščadi okoli kolibe in pogledoval na skrivno stezo, po kateri so se spuščali. Najprej je segel v roke svojemu starejšemu bratu Jelovčanu. Ta ga je seznanil z Bliskom.

„Skrbelo me je že, da vas ne bo, ker je veter prinesel pokanje iz doline.“

Blisku se je zdel znan. Obraz je imel ožgan od sonca, izpod čela pa so mu srepele drobne oči, ki so vzbujale videz ostrine. Naposled je Blisk v tem žilavem fantu prepoznal starega smučarskega tekača na dolge proge in kolesarja. Fifi je s svojimi ljudmi nadzoroval naselja zahodno od jezera, do Save. V zadnjih mesecih je po Jelovčanovih navodilih uspešno omrežil vilo, kjer je prebival major Wolf, in pripravljaj podatke za predvideno akcijo.

Občini Sele in Škofja Loka sta se pobratili

Slovensko prosvetno društvo
„Bilka“ v Bilčovsu

V a b i l o

Vljudno vabimo Vas, Vašo družino, prijatelje in znanca na lepo vsebinsko bogato igro

Lepa Vida

ki bo uprizorjena v nedeljo
27. februarja 1972

● ob 14. uri v farni dvorani
v Št. Ilju

● ob 20. uri v gostilni Lau-
segger, p. d. pri Foltu v
Slov. Plajberku.

Vabijo igralci

Bilčovs

Za minulo nedeljo (20. 2. 1972) so prosvetaši Slovenskega prosvetnega društva „Bilka“ vabili na „zabavno prireditev“.

Izredno velika udeležba gledalcev in poslušalcev je pokazala, da vabila niso bila zastoj razposlana. Igralci so nas tako lepo zabavali, da se nam je nad dve uri in pol trajajočo prireditev zdela še prekratka. Tudi naši godci so doprinesli svoj delež k pestrosti sporeda. Seveda smo prav radi prisluhnili tudi nastopu našega moškega pevskega zbora, ki je nastopil osvežen z mladimi a vendar vrlimi glasovi pod vodstvom mladega dirigenta Francija Kapusa. Hvaležna publika je vse sodelavce nagradila z navdušenim aplavzom.

Radi težavne razvrstitve številnih prireditev v letošnji skrajšani predpustni dobi je naše društvo nastopilo nekoliko pozneje — prvo postno nedeljo. V mnenju, da je človek lahko vesel in dobre volje tudi v postu in v prepričanju, da ima veselega človeka še Bog rad, smo uspešno in dostojno opravili letošnjo zabavno prireditev.

Rožek

Na gradilišču za novo dravsko elektrarno v Brojah pri Rožeku je prejšnji teden zgorel silo za pesek, last podjetja ARGE, ki se bavi z gradnjo električnih central. Požar je nastal baje radi napake na kurilni napravi v kleti. Kljub intervenciji sedmih požarnih bramb ni uspelo rešiti silosa, pač pa so preprečili, da se požar ni razširil na sosedne objekte. Osebnih žrtev na srečo ni bilo.

Minulo nedeljo se je v Selah mudila veččlanska delegacija občinske skupščine Škofja Loka pod vodstvom predsednika Zdravka Krvine. Tokrat niso prišli v Sele le na običajen prijateljski obisk, marveč zato, da podpišejo listino o pobratenju med obema občinama.

Goste je pričakal selski občinski odbor z županom Hermanom Velikom na čelu. Slovesnost so imeli v sejni sobi selske občine in ni treba posebej poudarjati, da je slavnostni akt potekal v nadvse priskrben vzdušju. Besede iskrenega prijateljstva je v svojem pozdravu spregovoril župan Herman Velik, ki je v imenu občinskega odbora in vseh občanov selske občine gostom izrekel dobrodoščilo. Ob tej priložnosti je predsedniku škofjeloške skupščine čestital k izvolitvi za člana predsedstva skupščine SR Slovenije. Med gosti pa je pozdravil tudi predsednika komisije za mednarodne zveze in manjšinska vprašanja pri Republiški konferenci SZDL Slovenije Jožeta Hartmana, ki je doma v Škofji Loki in je zato bil tudi član delegacije.

Nato je župan Velik utemeljil, zakaj sta se občini odločili, da se pobratita. V tej zvezi je povedal, da je selski občinski odbor na svoji

seji 29. decembra 1971 sprejel soglasni sklep o pobratenju obeh občin, kar je predlagal predsednik škofjeloške občine Zdravko Krvina že 4. junija 1971 ob priliki uradnega obiska njenih predstavnikov v Selah. Sklep občinskega odbora se glasi: Občina Sele in občina Škofja Loka se pobratita in s tem nadaljujeta začrtano pot medsebojnega prijateljstva v korist dobrega sosedstva med Koroško in

Nevarnost tifusa vedno bolj pojema

Iz zadnjih poročil je razvidno, da so nadaljnjih 18 bolnikov, ki so bili osumljeni, da imajo tifus, odpustili iz deželne bolnice v Celovcu. Po temeljitih zdravniških preiskavah se je izkazalo, da nimajo tifusa abdominalis.

Število osumljenih, ki so še v zdravniški oskrbi oziroma na opazovanju, se je po zadnji odpustitvi iz bolnice znižalo na 73 oseb, med njimi 62 bolnikov, ki imajo dejansko tifus.

Stroga določila, ki so prizadela predvsem šole (ukinitve pouka), postopoma spet odpravljajo, tako da se bo položaj kmalu normaliziral.

Slovenijo oz. Avstrijo in Jugoslavijo in tako služila mirnemu sožitju obeh sosednih narodov.

Župan Velik je opozoril na uspešno kulturno sodelovanje med obema občinama in dejal, da zato tudi odločitev za sklep o pobratenju ni bila težka.

Politiko dobrega prijateljstva je naglasil tudi predsednik škofjeloške občine Zdravko Krvina in s tem potrdil ugotovitev selskega župana, da tudi oni mislijo na pošteno sodelovanje in to brez vmešavanja v notranje politične zadeve, pač pa v duhu dobrega sosedstva. Potem sta oba župana podpisala listino o pobratenju, ki jo je izdelal znani slovenski umetnik Ive Šubic. V soboto pa bo delegacija selskega občinskega odbora obiskala Škofjo Loko, da župana tudi tam podpiše dokument o pobratenju.

Slovesnosti v Selah sta prisostvovala domači pevski zbor in škofjeloški oktet „Jelovica“, ki sta skrbela za kulturni okvir. Ob zaključku je predsednik Krvina županu Veliku in vsem navzočim odbornikom in sodelavcem izročil spominska darila. Župan Velik je goste povabil k Trklu, kjer so se še dalj časa zadržali v prijateljskem pogovoru in ob slovenski pesmi.

Srečanje pevskih zborov

Danes teden je bilo na Prevaljah 5. tradicionalno srečanje pevskih zborov Mežiške doline in Koroške. Srečanje je organizirala občinska zveza Kulturnoprosvetnih organizacij Ravne in je tudi tokrat izredno dobro uspelo. Prirediteljem je za sodelovanje uspelo pridobiti dvanajst pevskih zborov iz imenovanega okolišja. Koroško je tudi tokrat zastopal pevski zbor Slovenskega prosvetnega društva „Edinost“ v Pliberku, ki je pod vodstvom Valentina Hartmana ubrano zapel predvideni spored. Sodelujoči zbori so tokrat prejeli spominsko plaketo, kar je brez dvoma lepa pozornost s strani prireditelja. Srečanje pevskih zborov je bilo na obletnico smrti pisatelja Prežihovega Voranca in je tako bilo tudi posvečeno njegovemu spominu. Prežihovemu Vorancu pa so se poklonili tudi slovenski pisatelji in pesniki, ki so se na ta dan zbrali v študijski knjižnici na Ravnah. Z Raven so šli v Kotlje, kjer so na grobu pisatelja položili venec; zatem so obiskali še Prežihov vrh, kjer jih je žena pokojnega pripovednika priskrben sprejela.

Gostom je ravenski župan priredil kosilo, nakar so šli v Radlje, kjer je bil v osnovni šoli literarni večer mladih literatov iz okoliških osnovnih šol. Sledil je razgovor s povabljenimi književniki, med katerimi je

bil tudi koroški pesnik Andrej Kokot. V pogovoru so mladi avtorji postavljali zanimiva vprašanja; pri tem jih je tudi zanimalo, kako ustvarja avtor v pogojih, v katerih živijo besedni ustvarjalci na Koroškem. Ob koncu se je vsem navzočim zahvalil pisatelj Leopold Subodolčan in predlagal, da bi tudi prihodnje leto pripravili na šolah literarno branje mladih avtorjev, ker je to najlepša oblika počastitve spomina Prežihovega Voranca.

Ob tej priložnosti naj še poročamo, da so minulo soboto mladinci na Jezerškem priredili večer koroške poezije, kjer so predstavili koroške pesnike Milko Hartmanovo, Valentina Polanška in Andreja Kokota. To je brez dvoma dokaz, kako živo je postalo zanimanje za literarno ustvarjalnost med koroškimi Slovenci pri mladem rodu v matični domovini, kar je nadvse razveseljujoče, saj je posebno v osebnih pogovorih možno dobiti pravo sliko o življenju Slovencev v zamejstvu. Tega večera sta se Milka Hartman in Andrej Kokot tudi osebno udeležila.

Danes bo literarni večer na Rožniku, kjer bosta sodelovala naš književnik Janko Messner in Gustav Janusch. V kratkem pa bo literarni večer tudi v Mariboru.

ZVEZA SLOVENSKEGA ŽENA

V a b i l o
na

občni zbor

ZVEZE SLOVENSKEGA ŽENA

ki bo v sredo 8. marca 1972
ob 13. uri v Dijaškem domu
SSD v Celovcu, Tarviser Stra-
že 16.

Ob tej priložnosti bomo pro-
slavili tudi mednarodni praz-
nik žena.

Vabimo vas, da se občnega
zbora zanesljivo udeležite.
Odbor

Želuče pri Bilčovsu

Iz našega kraja prihajamo danes z žalostno vestjo. Po dolgi težki bolezni je preminula ena izmed najstarejših vaščank; Tavžarjeva mati Elizabeta Šelander, stara 85 let.

Njeno življenje je bilo bilo s trnjem kot rožami posuto. Od Suštarja v Želučah se je prisojila k Tavžarju v isti vasi. Dala je življenje devetim otrokom, od katerih sta dva umrla že v otroških letih. V prvi svetovni vojni je bil tudi njen mož vpoklican k vojakom, a se je še pred koncem vojne vrnil domov s kalmi pljučne bolezni. Umrl je leta 1928 in tako je mati ostala sama s sedmimi otroki. V tistih letih so bili težki časi, posebno še za veliko družino in mater vdovo. Težka povojna leta, huda gospodarska kriza, brezposelnost, srednje veliko posestvo in nikogar, ki bi mogel svetovati in pomagati, to so bila bremena, ki jih je morala prenašati rajna mati.

Nato je leta 1938 še nemški fašizem prodril v našo deželo in sprožil drugo svetovno vojno, v kateri sta padla dva sinova. Tako je posestvo prevzel najmlajši sin, ki danes gospodari s svojo ženo na domačem posestvu in je poleg tega še kot šofer zaposlen na okrajnem glavarstvu v Celovcu. Vsa čast njemu in njegovi ženi, da je bila umrla mati v svoji dolgi bolezni dobro oskrbljena in lepo postrežena. V svojem življenju se je vedno zavedala, da pripada skupnosti koroških Slovencev.

10. februarja letos smo jo ob veliki udeležbi pogrebcev spremili na pokopališče v Bilčovs. Moški zbor Slovenskega prosvetnega društva „Bilka“ se je z žalostinkami na domo žalosti in ob odprtem grobu poslovil od blage rajne matere. Gospod župnik pa je z lepim poslovnim nagovorom orisal njeno težko življenjsko pot. Naj se v miru spočije od težav življenja. Vsem žalujočim otrokom in sorodstvu naše iskreno sožalje.

Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone Svetlina: UKANA — Tone

Vstopili so v malce temačen prostor in posedli okoli grobo tesane mize. V kotu je sedel suhljat mož, ki se je Blisku predstavil kot Živan. Ta je vodil okrožni VOS; 1941. leta je bil zanetil vstajo v gornji savski dolini. Zdaj se je posvetil boju s črno roko.

V polmrazu tesne zakajene brunarice so bili fantje nekam skrivnostni. Čeprav so se dobro poznali, so bili v izjavah previdni in redkobesedni. Blisk je poslušal in se prepričal, da bi bilo za predvidene boje divizije zelo pomembno, če bi se njegovi načrti posrečili.

Jelovčan jim je skopo obrazložil vojno-politični položaj in njihove naloge. Blisk je vedel, da se najraje pogovarja brez prič, na kratko, neposredno in brez okolišajev, da raje posluša kot govori, za kar ima ob svojih izkušnjah umestne razloge. Ko sta hodila čez Jelovico, mu je dejal: „Kdor mnogo govori, se mu slej ko prej začne. Dandanes ima manj težav tisti, ki rad posluša in dobro pomni. Kadar poslušaj odkrivajo karte drugi, medtem ko imaš svoje zakrite.“ Zato mu jezik, odkar je bil v partiji in pri Vosu, še ni delal težav. Blisku se je zdel pošten in preudaren. Ko sta se menila o stvarih, mu je poudarjal, naj bo previden, naj se ne prenaagli pri presoji. Če bi vosovci ukrepali po željah in izjavah raznih ljudi, ki so največkrat osebni, ki imajo bolno domišljijo ali velike oči, bi morali pobiti polovico prebivalstva v dolini. Njegovo vodilo je bilo, da je bolje stvari nekajkrat preveriti, kot se enkrat samkrat zmotiti. Zanj je bila odstranitev človeka zadnje sredstvo v skrajni sili. Spričo svoje redkobesednosti je bil Blisku še vedno skrivnosten. Iz pogovora z njim pa je spoznal, da se, čeprav je samosvoj, lahko podreja železni disciplini vodstva, ki pa jo zahteva tudi od vseh svojih. Vse, kar je prihajalo iz vrhov, je bilo zanj sveto. V tem se ni mnogo razlikoval od drugih, ki jih je v težavnih razmerah vzgojila partija.

V dobrem letu, odkar je prevzel in organiziral Vos na Gorenjskem in Koroškem, se je krepko raznesla mreža obveščevalnih centrov, varnostnih skupin in sodelavcev. Njegove tipalke niso segale samo v gestapovski štab, v vrhovne oblasti v Celovcu; poročila je dobival celo z Dunaja in iz Berlina.

Jelovčan si je segel z roko v kratko pristrižene lase in potegnil beležnico predse. V mraku so mu oči ostro, skoraj hladno sijale, ustnic pa mu niti enkrat ni prebegnil smehljaj. Ti ljudje so si bili na jasnem, da je gestapo postal nevidna, povsod pričujoča sila, glavna cakra gibanju, razvoju odborov ljudske oblasti, politične fronte in vojne pomoči. Poznali so tiste, ki so kot uročeni izpolnjevali ukaze zle volje in umirali za stvar, ki so jo sovražili. To so bili nabiralci gob, potepuhi, napol odrasli pastirji, brezboke starke, dekleta, intelektualci, bivši vojaki, ki so v kritičnem položaju klonili in se kot plevel zajedali v osvobodilno rast. Vsi ti so pomenili nevarnost za predvideno operacijo korpusa.

Tokrat so bili primorani dogovoriti se, kako onemogočiti Wolfa. Zdaj so vedeli, da je nevarnejši kot general in njegov šef, polkovnik SS in drugi vojaški voditelji.

Ko je Jelovčan za hip prenehal, se je oglasil Tonček, poveljnik varnostnih skupin. Nagrbančil čelo in ostro predlagal:

„Ubijmo ga, pa konec komedije! Če smo sredi Jese-
nic pospravili župana in ovaduha Luckmana pri belem dnevu, če so naši obračunali z banom Natlačenom, bomo ja kos tudi njemu.“

Takoj ga je podprl resnobni prvoborec Marjan, čigar geslo je bilo: „Neizprosno z neizprosnimi“.

Jelovčan je potolkel z roko po mizi in prekinil razpravo.

„Ni govoril! Vodstvo hoče majorja Wolfa živega. To je povelje, ki je za nas sveto.“

Tonček je malomarno zamahnil z roko in se pogreznil v senco.

„Nič več nam ne bo šel na led. Saj ni neumen!“

„Važno je, da mu tudi mi ne pojdemo več na led,“ je odsekal Jelovčan.

Zdaj je bil zanje sumljiv že vsak, ki je ponujal orožje, čevlje in podobno blago, saj jih je Wolf dolgo časa slepil s taknimi obljubami in jih vznemirjal kot lačnega psa, ki mu pred nosom mahaš s klobaso.

Potem je Fifi poročal, da ima obveščevalce v Park hotelu, na občini in v sosednjih vilih, kjer prebiva Wolf. Dobil je pregled nad njegovim gibanjem in nekaterimi navadami. Prisotni so z negotovanjem sprejeli vest, da lastnica, čeprav ima sina partizana, ni sprejela predloga, da bi sodelovala pri ugrabitvi Wolfa v njeni vili. Ni privolila, da bi ga omamila z uspavalnim praškom, ki bi mu ga nasula v čaj ali kavo, niti ga ni marala omamiti v spanju. Če bi jim to uspelo, bi ga zlahka spravili iz mesta. Če ga ne bi peljal njegov šofer, je bil za to nared mesar, ki je vsako jutro vozil iz klavnice s tovarnjakom meso za vojsko. Ta bi ga prepeljal iz mesta do reke, od koder bi ga prenesli čez vodo in izginili z njim v gozdovih Jelovice. Na razpolago pa so dobili tudi sanitetni avto.

Pred letom dni so na podoben način ugrabili Wolfovega podanika, bohinjskega župana Weissenbacha, ki se je oponašal z zelo nizko številko izkaznice NSDAP in se je širokoustil, da bo Bohinj napravil nemški. Vosovca Iztoč in Slobodan, oba domačina, sta prišla v večernem mraku kmečko oblečena v naselje. S pomočjo sosedov sta se mirno stanovanja v prilličju, kjer je bival stotnik, eden izmed poveljnikov policijskih obmejnih sil, priplazila v prvo nadstropje in potrkala pri županu. Na smrtno preplašen se ni upal

Nadarjen človek

KARIN BOJE

Profesor umetnostne akademije Evald Jakobson je neobičajno molče po večerji pil kavo.

„O čem razmišljaš?“ ga je vprašala žena.

„O Lutingu,“ ji je odgovoril soprogo.

„In kdo je ta Luting?“

„Z Lutingom sva bila nekoč v isti umetniški šoli. Ne verjamem, da ti nikdar ne bi pripovedoval o njem! Morda pa ti res nisem. Že od dijaških let nisem slišal zanj; najprej sem imel preveč dela, potem pa sem popolnoma pozabil na starega tovariša... Sprašuješ, kakšen je torej ta Luting? Si lahko predstavljaš vsestransko nadarjenega človeka? Če je tako, stoji pred teboj Luting. Lahko bi postal velik umetnik — slikar; govorili so, da je najnadarjenejši učenec v naši šoli. Ko bi vedela, kakšne skulpture je ustvarjal. Boljše kakor slike! Vrh tega je bil v šoli znan kot violinist in pianist, sam je komponiral prelepo, izvorno in nežno glasbo. Še več, govorili so, da je Luting tudi pesnik, čigar verzi tako vznemirjajo človeka, da je pol pijan. Sam jih, žal, nikdar nisem bral ali poslušal.“

Kajpak smo bili prepričani, da bo Luting postal najznamenitejša osebnost našega stoletja, nekaj takšnega, kot sta bila nekoč Leonardo da Vinci ali Michelangelo.

In misli, nocoj sem se nenadoma spomnil Lutinga ter se začudil, ker o njem ni ne duha ne sluha. Zazdelo se mi je, da sem vse doslej pričakoval, da bom nenadoma zaslišal njegovo ime, pa sem šele danes spoznal, da je za to prepozno...“

Poslednje besede je profesor izgovoril prav tiho in počasi. Gospa Jakobson je pogledala soproga. Imel je sive zalisce. Sključen je sedel na stolu. Morda je ob besedah „za to prepozno“ pomislil tudi nase? Zares, povsod govorijo, da je njen mož mnogo dosegel — pridobil si je ime, lep položaj in ugled, kakršnega je v družbi težko doseči. Pa vendar, kaj je vse v primerjavi z vzvišenimi smotri, ki si jih zastavlja mladenič, komaj sluti prihodnost, o kateri sanja o položaju in naslovu, temveč o vplivu svetovnih razmerij, ki ga oveljajo uresničiti. Ta sivi sključen mož,

ki sedi v naslanjaču, je ustvaril dovolj — pripisujejo mu pomembna dela — toda v trenutku, ko se vrača k spominom svoje mladosti, se mu vse, kar je dosegel, zdi — siromašno in majhno.

„Le kako, da si se prav danes spomnil na Lutinga?“

„Srečal sem človeka, ki mu je bil podoben. Blizu železniške postaje. Šel sem namršen in jezen zaradi Monsonovega članka v „Stockholmtidningen“, ko sem opazil obraz moškega, ki mi je prihajal naproti. Zdrnil sem se — kdo neki je? Obrnil sem se in videl, da se je tudi on obrnil. Morda je čutil, da ga opazujem. Še-

Domislice

● Posledice so nevarnejše od poledice; trajajo v vseh letnih časih.

● Nič na svetu tako hitro ne zastari kakor dobrota.

● Za grehe očetov odlikujejo večkrat šele njihove sinove.

● Pametna žena možu vedno pove mnenje, toda ne nujno svoje.

● Rojstvo je veselje, ki mu je pesem jok.

● Imamo sposobnosti, sredstva in moč, da odpravimo lakoto na zemlji; manjka nam samo volja.

le kasneje sem se spomnil, da je podoben Lutingu. Kaj vem, morda je bil res Luting, morda pa me spomin zapuša. Moški, ki sem ga srečal, pa se mi je zdel starejši, kot bi bil lahko Luting; pretehtati sem želel ta vtis in tako sem obstal, pa pričel računati, koliko let bi imel zdaj. In slednjič sem dognal, da bi bil vsekakor prestar, če bi hotel karkoli začeti, če že doslej ni ničesar dosegel...“

Pri vratih se je prikazala sobarica in dejala, da želi nekdo govoriti s profesorjem. Jakobson je odšel iz sobe.

„Ljubi bog, saj ni mogoče... Saj vendar ni mogoče, da bi bil res ti, Luting! Vstopi, vstopi vendar!“

Da, bil je on. V temno predsobo profesorja Jakobsona je vstopil Luting! Zapušenost in alkohol sta mu razbrazdala obraz, plašč je bil ves plesnoben, hlače ponošene, v podplatih pa so zijale luknje. Sprašujoče je pogledal gospodarja, obrnil pogled k lestenci, ki je visel s stropa, in stopil proti obealniku.

„Dobrodošel! V pravem trenutku si prišel — pravkar pijeva kavo!“ ga je hrabil Jakobson.

Luting je mirno prikimal, slekel plašč in ga obesil na kljuko. Ostal je v suknjiču — ni ga mogoče opisati, ker si ga ni moč zamisliti. Sočutje je stisnilo srce profesorja Jakobsona in v prsih je zaznal skoraj telesno bolečino.

Luting je predstavil soprogi. Toda pogovor ob skodelici kave nikakor ni stekel. Sobarica je prinesla pladenj s kolači in gost jih je pohrustal... Zbral je vso voljo, poskušal načeti pogovor — veselo, neprisiljeno, po „študentski navadi“ — vendar je srečal le sogovornikovo zadržanost.

„Se spominjaš?“ je vprašal profesor, stopil h klavirju in udaril nekaj akordov. „Tvoja skladba! In zdaj povej — mar počenjaš še kaj podobnega?“

„Ne. Načeloma ne komponiram. Naša glasba je plesniva...“

„Kaj praviš?“

„Veš, kaj je osnova današnje glasbe? Ves naš zvočni sistem temelji na dvanajstem korenu iz dveh. Razumeš? Dekedanca! Sicer pa, kako naj bi tudi bilo. Vse je zmešano, razumeš? Nikjer ne najdeš kaj čistega!“

„Mar ne obstaja tudi drugačna glasba?“

„Obstaja, kajpak. Na primer — glasba črncev iz plemena Bantu. Zatem stara glasba Inkov. Slišati bi moral kakšen napev Bantu črncev. Sprva bi, kajpak, ne razumel te glasbe, kajti že v otroštvu smo si pokvarili posluš, zastrupili so nam ga z dvanajstim korenom iz dveh, toda če bi dolgo poslušal, bi pred seboj nenadoma zagledal nekaj najlepšega in najčistejšega. To je resničen užitek. Če pišem takšno glasbo? Ne, dotlej še nisem dospel. Toda, le počakaj, nedolžnost bo lepega dne zmagala.“

„Pa kipariš?“

„Ne. Zakaj neki? Mar naša doba potrebuje skulpture? Ne. Mi oboževalci koristnega — smo tudi arhitekturo spremenili v geometrijo. Dovolili smo, da je to lepo, da nam ugaja, toda za skulpturo v takšnem svetu ni prostora. Pravim, da ga ni, čeprav bi slednjič lahko nekaj primerenih kipcev postavili po vseh vogalih (Luting je zamahnil z roko proti skulpturi Kaia Nilsena, stoječi v kotu sobe), vendar ne bi bilo organske povezanosti s sodobno kulturo.“

„V tvoji presoji je najbrž zrnice resnice,“ je utrujeno dejal profesor. „Emi, draga, nama ne boš zaigrala?“

Emi je igrala in moža sta poslušala. Profesor se je veselil odмора, Luting pa je očitno užival, da ne bi pomislil na svoje načelno sovražno stališče do dvanajstega korena iz dveh. Toda kmalu ga je spet obšlo prepričanje, da gre za njegovega načelnega sovražnika.

„Denimo, da slikaš,“ je ljubeznivo in sočasno posmehljivo dejal Luting, ki je menda prešel v napad, „toda barv starih mojstrov ne moreš doseči. Tvoje bodo potemnele ali zbledele že čez dvesto let, to mi smeš verjeti. Mi samo packamo, klepetamo, mažemo in se širokoustimo... Slikarstvu sem se odrekel.“

„Ej, prijatelj moj!“ je vzkliknil Jakobson. Z naglo, odsekano kretnjo je odmaknil stol in — vsi trije so odšli v jedilnico.

Profesor je vznemirjen stopal po sobi, Luting pa zamišljen sedel v naslanjaču. Slednjič je Jakobson komaj izustil s hripavim glasom:

„Tudi verzov ne pišeš, kajpak?“

„Drži. Ne pišem jih. Spoznal sem, da ni besed, s katerimi bi lahko opisal in izrazil svoja najgloblja doživljanja. Le poskušaj peklenske muke in velikanski zanos prenesti v besede, v siromašne človeške besede — to je klečeplazništvo. Da bi pa pisal o vremenu in vetru... Hvala lepa, to naj počenjajo drugi.“

Človek, pred katerim so se nekoč odpirala vrata, je kmalu zatem odšel iz hiše in izginil v megli. Ko je odhajal, je poprosil profesorja Jakobsona, naj mu posodi petdeset kron. Profesor mu jih je dal.

MESEC SLOVENSKE KNJIGE

Tudi letos smo v počastitev slovenskega kulturnega praznika pripravili za mesec februar posebno knjižno akcijo z naslovom „Mesec slovenske knjige“. V tem okviru nudi knjigarna „Naša knjiga“ pester izbor slovenskih knjig po izredno ugodnih cenah.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. . . . 2.-

- Fran Milčinski: **BUTALCI**, barvna slikanica, 28 str., br.
- **VATOMIKA**, zadnji poglavar Delavarov, indijanska povest, 64 str., ilustr., br.
- Borisav Stanković: **OVENELA ROŽA** in druge povesti, 176 str., br.
- **BRSTJE** iz vrta slovenskega pesništva, izbor, 96 str., br.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. . . . 4.-

- Jakob Sket: **MIKLOVA ZALA**, povest iz turških časov, 128 str., br.
- France Slokan: **NOVA POVEST O STARI PRAVDI**, 200 str., br.
- **TAKO JE BIL TRPLJENJE**, doživljaji primorske mladine, 120 str., br.
- Oskar Hudales: **TRIGLAVOV POLET**, mladinska povest, 132 str., ilustr., br.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. . . . 6.-

- Fran S. Finžgar: **PREROKOVANA**, črtice iz prve svetovne vojne, 196 str., br.
- Dušan Mevlja: **ZBADLJIVKE**, satirični verzi, 72 str., br.
- Pierre Benoit: **VELIKI JEZ**, roman iz Irske, 166 str., ppl.
- Vitko Musek: **KNJIGA O FILMU**, pogled v svet filmske umetnosti, 140 str., slik. priloge, br.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. . . . 8.-

- Simon Gregorčič: **MOJO SRČNO KRI ŠKROPITE**, izbrane pesmi, 200 str., br.
- Filip Kalan: **VESELI VETER**, izbrani spisi, 236 str., br.
- Emilijan Cevc: **SLOVENSKA UMETNOST**, pregled likovne umetnosti na Slovenskem, 192 str., slik. priloge, br.
- Marija Hamsun: **OTRCI Z DOLGEGA BREGA**, roman, 184 str., ppl.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. . . . 10.-

- Saltikov-Ščedrin: **GOSPODA GOLOVLJOVI**, roman, 292 str., ppl.
- Davorin Ravljen: **MRTVI OGNJENIK**, povest, 268 str., br.
- Jack London: **VRAGI NA FUATINU** in druge povesti, 176 str., ilustr., ppl.
- Edgar Wallace: **GROZOVITEŽI**, kriminalni roman, 204 str., br.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. . . . 12.-

- Jack London: **OTROCI MRAZA**, povesti iz dežele Eskimov, 192 str., ppl.
- Konstantin Paustovski: **ČRNO MORJE**, roman o Črnem morju, 176 str., ppl.
- Zilahi Lajos: **NEKAJ PLAVA PO VODI**, povest, 104 str., br.
- Adalberto Ortiz: **JUYUNGO**, roman iz Ekvadorja, 228 str., ppl.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. . . . 15.-

- Erih Koš: **VELIKI MAK**, žalostna kronika mrtvega kita, 100 str., ilustr., kart.
- Anton Coolen: **BRABANTSKI ROD**, roman, 206 str., pl.
- Jara Ribnikar: **ZMAGA IN PORAZ**, roman iz vojnih let, 160 str. pl.
- Claude Aveline: **DVOJNA SMRT FREDERICA BELOTA**, kriminalni roman, 96 str., pl.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. . . . 18.-

- Oscar Wilde: **SLIKA DORIANA GRAYA**, roman, 264 str., br.
- Jens P. Jacobsen: **NIELS LYHNE**, roman, 246 str., br.
- Virginia Woolf: **GOSPA DALLOWAY**, roman, 220 str., br.
- Marija Boršnik: **FRAN CELESTIN**, študija o življenju in delu pesnika, 328 str., pl.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. . . . 20.-

- Tone Seliškar: **INDIJANCI IN GUSARJI**, otroška povest, 168 str., ilustr., pl.
- France Novšak: **DEČKI**, roman iz dijaškega internata, 264 str., pl.
- Lavo Čermelj: **V SVETU ATOMOV**, poljuden prikaz razvoja atomske fizike, 248 str., ilustr., ppl.
- Stephen Crane: **RDEČI ZNAK HRABROSTI**, roman, 148 str., pl.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. . . . 25.-

- Ivan Cankar: **ZBRANI SPISI** (Pohujšanje v dolini Šentflorjanski itd.), 356 str., ppl.
- Ivan Cankar: **ZBRANI SPISI** (Za križem, Sosed Luka, Kurent itd.), 360 str., pl.
- Ivan Cankar: **ZBRANI SPISI** (Bela krizantema, Lepa Vida itd.), 356 str., pl.
- Dane Debič: **BALADA O MODRI SVETLOBI**, roman, 132 str., ppl.

VSAKA KNJIGA SAMO ŠIL. . . . 30.-

- Honore de Balzac: **IZGUBLJENE ILUZIJE**, roman, dve knjigi skupaj 764 str., br.
- Wilfrid Schilling: **STRAHOVALCI**, roman, 324 str., pl.
- Stendhal: **RDEČE NI ČRNO**, roman iz stare Francije, 488 str., pl.
- Homer: **ODISEJA**, pesnitev iz stare Grčije, 384 str., pl.

Posamezne knjige lahko naročite tudi po pošti. Vendar opozarjamo, da so mnoge knjige na zalogi le v enem izvodu; zato svetujemo, da pohitite z nakupom oz. naročilom.

KNJIGARNA „NAŠA KNJIGA“ CELOVEC WULFENGASSE

A n e k d o t e

Mladi komponist je prinesel Händlu svoje najnovejšo delo. Ta je vzel zvezek in ga pazljivo prelistal od začetka do konca.

— Zares prekrasno! je vzkliknil.

— Oh, maestro, presrečen sem, je odvrnil komponist in se hotel še naprej zahvaljevati.

— Prekrasno! ga je prekinil Händel. — Le kje ste dobili tako dober notni papir!

○

Znan francoski igralec Lucien Guitry je nekega dne kosil v novi, zelo dragi restavraciji. Ko mu je šef prinesel račun, je Guitry vprašal:

— Je to moj račun!

— Seveda, gospod!

— Kaj me ne poznate!

— Ne gospod. Kdo pa ste!

— Vaš prijatelj vendar!

— Oprostite. Nisem vedel... Potem imate 75 odstotkov popusta.

Guitry je vstal in se napotil proti izhodu, šef pa ga je pospremil do vrat.

— Oprostite, mi lahko poveste, katera je vaša restavracija?

— Ne morem. Jaz nimam restavracije.

— Rekli ste, da ste moj prijatelj... —

— Da, je odvrnil Guitry, — tudi jaz sem tak lopov kot vi.

○

Marcela Archarda so vprašali, kaj meni o zadnji komediji svojega prijatelja.

— Ni najboljša, je rekel, — sicer pa priznam, da sem jo gledal v slabih okoliščinah.

— Kako to mislite!

— Eh, zavesa je bila dvignjena.

● PLAVALNI TROBOJ SOSEDNJIH DEŽEL

V Celovcu je bil preteklo soboto odprt nov zimski kopalni bazen, ki ne bo nudil razvedrila le kopalcem, ampak bo v korist tudi športnikom plavalcem. Že na dan otvoritve je bil na sporedu tudi troboj plavalcev Slovenije, Furlanije-Juljske krajine in Koroške. Koroški plavalci niso bili kos svojim nasprotnikom iz sosednjih dežel in so zasedli v skupni oceni tretje in s tem zadnje mesto. Prvo mesto troboja je zabeležilo zastopstvo Slovenije, ki je zbralo 162 točk. Izvrstno so plavali tudi tekmovalci iz Italije ob koncu pa so se morali s 142 točkami zadovoljiti z drugim mestom.

Za Koroško je zabeležil edino moško zmago Peter Ossmann, ki je na 100 m delfin premagal svoje konkurente. Kot najboljša koroška plavalka pa se je izkazala Grete Wiederschwinger iz Radentheina, saj je zabeležila zmago na 100 m delfin, 100 m kravl in 400 m kravl. Zmago za Koroško sta zabeležili še štafeti na 4x100 m mešano in 4x100 m kravl. Reprezentanca Slovenije je dosegla v 12 posamičnih disciplinah pet zmag, kar dovolj nazorno prikazuje premoč napram Korošcem in Tržačanom. Poleg tega je bilo slovensko moštvo bolj izenačeno in je zmagalo še na 100 m prsno za moške in ženske.

Troboj plavalnih vrst Slovenije, Koroške in Furlanije-Juljske krajine je bil že drugi po vrsti. Skupni zmagovalci treh plavalnih srečanj (prihodnje leto se bodo vsi trije nasprotniki pomerili tretjič, a ne zadnjič) bo prejel v trajno last prehodni pokal Zveze za telesno kulturo Slovenije.

● AVSTRIJSKI SKAKALCI ZMAGALI

Zadnjo soboto in nedeljo je bilo v Trbižu na sporedu jubilejno 20. tekmovanje v smučarskih skokih za pokal in lovoriko Kongsberg. Tekmovanje se je končalo tako pri mladincih kakor pri članih s popolnim zmagoslavjem avstrijskih skakalcev. Avstrijci so bili najboljši med ekipami, pri članih je zmagal Reinhold Bachler, pri mladincih pa Zahomčan Karl Schnabl. V okviru dosedanjih tekmovanj za pokal in lovoriko Kongsberg je Avstrija postala tudi absolutni rekordar tega tekmovanja, saj je do sedaj dosegla 14 ekipnih in 7 članskih zmag. Jugoslovani, z odličnimi olimpijskimi zastopniki Stefaničem in bratoma Pudgar, so se tokrat morali zadovoljiti z drugim in tretjim mestom med ekipami, in z uvrstitvijo šestih skakalcev med prvo deseterico. Med zmagovalno trojico ni bilo nobenega Jugoslavana.

V soboto je pri mladincih zmagal Zahomčan Karl Schnabl pred Seppom Gratzjem. Korošec Dieter Gräferscher je zasedel 6. mesto. V nedeljskem tekmovanju v članski skupini so si Jugoslovani mnogo obežali, saj je bilo po izvrstnem nastopu v Sapporu pričakovati, da bodo vsaj med ekipami prvi v zgodovini tekmovanja Kongsberg zmagali. Prvo mesto pri članih je zasedel Avstrijec Bachler (210,9 točke; 73 in 73,5 m) pred Italijanom Bazzanom (209,5; 73,5 in 73 m) in Francozom Poirotom (208,3; 73,5 in 72 m). Najdaljši skok je stal Jugoslovian Drago Pudgar s 74 m. V ekipnem tekmovanju je zmagala Avstrija I s 609 točkami pred Jugoslavijo II (607,1) in Jugoslavijo I (600,2). Naslednja mesta so zasedli Avstrija II, Italija I, Francija I in Švica I.

● ŠPORT NA KRATKO

Na mednarodnih smučarskih tekmovanjih blizu Zagreba, kjer je tekmovala celotna jugoslovanska alpska smučarska reprezentanca, sta prvi dve mesti v slalomu zasedla Korošca Manfred Zernig in Franc Rössmann. Na čelu jugoslovanske reprezentance sta bila olimpijca Jakopič in Kavčič, ki sta se za poraz v slalomu oddolžila z zmago v veleslalomu. V veleslalomu je zasedel Zernig četrto mesto.

Trikratni olimpijski prvak iz Sappora v hitrostnem drsanju, Ard Schenk iz Nizozemske, je te dni postal tudi svetovni prvak v četverboju; ta uspeh je ponovil že tretjič zaporedoma. Zmagal je na 500 m 1500 m, 5000 m in 10.000 m. Drugo mesto je zasedel Norvežan Groenvold pred Nizozemcem Janom Bolsom. V 90-letni zgodovini hitrostnega drsanja je samo trem tekmovalcem uspelo trikrat ponoviti zmago v četverboju: od leta 1912 do 1914 Norvežanu Oscarju Mathisen, v letih 1950 do 1952 Norvežanu Hjalmaru Andersen in v letih 1970 do 1972 Nizozemcu Ardu Schenk.

Radio Celovec

Poročila: 5.00 — 6.30 — 8.00 — 10.00 — 13.00 17.00 — 19.00 — 20.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevne oddaje (razen ob sobotah, nedeljah in praznikih): 5.05 Ljudske viže — 5.30 Kmetijska oddaja — 5.33 Ljudske viže — 5.40 Jutranja opažanja — 5.43 Pisane jutranje melodije — 6.00 Jutranja gimnastika — 6.35 Glasba in dobri nasveti — 6.45 Deželni razgled — 7.00 Glasbeni mozaik — 7.45 Lokalna poročila — 8.05 Godba na pihala — 8.15 Oddaja za ženo — 9.00 Za prijatelje stare glasbe — 10.05 Operetni koncert — 11.25 Oddaja za podeželje — 11.45 Za avtomobiliste — 13.05 Deželni razgled — 13.30 Glasba po kosilu — 13.45 Slovenska oddaja — 15.30 še vedno priljubljeno — 16.15 Ženska oddaja — 18.10 Odmev časa — 18.40 Šport — 18.45 Note in beležke — 18.55 Lahko noč otrokom — 19.03 Pregled sporeda — 19.05 Zabeležite si — 19.35 Melodija in ritem — 20.05 Deželna poročila — 22.10 Šport iz vsega sveta.

Sobota, 26. 2.: 5.05 Za tiste, ki zgodaj vstajajo — 6.00 Jutranja gimnastika — 6.55 Glasbeni mozaik — 7.55 Naš hišni vrt — 8.05 Družinski obzornik — 10.00 V žarišču — 10.45 Naša lepa domovina — 13.30 Poskočno in zabavno — 14.00 Ljudske viže — 15.30 Voščila — 17.10 Glasba in dobra volja — 18.00 Deželni razgled — 18.20 Kulturna in umetnostna kritika — 18.25 Mala solistična parada — 19.05 Koračnice — 19.50 Note in beležke — 20.10 Smučarska party — 22.20 Plesna glasba po naročilu.

Nedelja, 27. 2.: 6.10 Igra na orgle — 6.35 Koračnice — 7.45 Okrag po deželi — 8.10 Kmetijska oddaja — 8.15 Kaj je novega — 9.45 Dunajski zajtrk z glasbo — 10.30 Radijska pripovedka — 11.00 Dopoldanski koncert — 12.03 Za avtomobiliste — 13.05 Ogledalo Mestnega gledališča — 13.45 Iz domovine — 14.30 Voščila — 16.00 Radijska igra — 17.05 Ljudski koncert — 18.00 Majhen večerni koncert — 18.30 Kulturna prizma — 18.45 Zborovsko petje — 19.00 Nedeljski šport — 19.30 Deželni razgled — 20.10 Avstrijska rallye — 21.15 Zadnja postaja Dunaj.

Ponedeljek, 28. 2.: 5.05 Za tiste, ki zgodaj vstajajo — 6.50 Glasbeni mozaik — 8.05 Oddaja za starejše ljudi — 9.00 Šolska oddaja — 9.30 Vesele note mojstrov — 10.15 Šolska oddaja — 10.30 Zgodovinske osebnosti v pesništvu — 11.05 Ljudska glasba iz zahodne štajerske — 13.30 Na obisku pri koroških pihalnih godbah — 14.30 Knjižni kotiček — 14.45 Pesniško doživljanje Koroška — 15.00 Komorna glasba — 16.15 Za ženo — 16.30 Otroška oddaja — 17.10 Asociacije tenorja — 18.00 Deželni razgled — 18.45 Oddaja kmetijske zbornice — 19.05 Zabavna glasba — 19.50 Note in beležke — 20.10 Zvenec operetni vodič — 21.00 Avstrijska kovinska industrija — 21.30 Iz avstrijskega glasbenega ustvarjanja.

Torek, 29. 2.: 5.05 Za tiste, ki zgodaj vstajajo — 6.05 Pisana jutranja melodija — 9.00 Pravilnice za vas — 10.15 Denar v gospodarstvu — 11.03 Stara štajerska ljudska glasba — 13.30 In kaj pravite vi? — 14.45 Ne poznano koroško pesništvo — 15.00 Ljudske viže — 16.15 Za ženo — 16.30 Lovska latovščina — 18.00 Deželni razgled — 18.45 Oddaja sindikalne zveze — 19.05 „Na divji cesti“, koroško pesništvo — 19.50 Note in beležke — 20.10 Zveneca alpska dežela — 21.10 Ljudstvo in domovina.

Sreda, 1. 3.: 5.05 Za tiste, ki zgodaj vstajajo — 6.00 Jutranja gimnastika — 6.50 Glasbeni mozaik — 9.30 Vesele note mojstrov — 10.30 Učenje in nadaljnja izobrazba — 11.03 Letalske koračnice — 13.30 Zborovska glasba — 14.30 Srečanje — 15.00 Ura pesmi — 16.15 Za ženo — 16.30 Iz operetnega sveta — 17.10 V dunajski kavarni — 18.00 Deželni razgled — 18.45 Oddaja združenja industrialcev — 19.05 Zborovski koncert — 19.50 Note in beležke — 20.10 Radijska igra — 21.10 Zabavna glasba.

Četrtek, 2. 3.: 5.05 Za tiste, ki zgodaj vstajajo — 6.05 Pisana jutranja melodija — 9.30 Vesele note

RADIO PROGRAM

mojstrov — 10.00 Šolska oddaja — 10.30 Divji zapad klče — 11.03 Ljudska glasba — 13.30 Zabeleženo na koroških cestah — 14.30 Silke dežele — 15.00 Komorna glasba — 16.15 Za ženo — 16.30 Otroška oddaja — 17.10 Operetne melodije — 18.00 Deželni razgled — 18.45 Oddaja zbornice obrtnega gospodarstva — 19.05 Avstrijska godba na pihala — 19.50 Note in beležke — 20.10 Zgodovina koroške železnice — 21.00 Iz koroškega glasbenega življenja.

Petek, 3. 3.: 5.05 Za tiste, ki zgodaj vstajajo — 6.50 Glasbeni mozaik — 9.00 Avstrijski pionirji tehnike — 9.30 Klavirska glasba Clauda Debussyja — 10.30 Tragadije svetovne književnosti — 11.05 Ljudska glasba — 13.30 Poskočno zaigrano — 14.45 Koroški avtorji — 15.00 Nova zborovska glasba iz Avstrije — 16.15 Žena v kmetijstvu — 16.45 Mladina poje — 17.10 Glasba za konec tedna — 18.00 Deželni razgled — 18.45 Oddaja delavske zbornice — 19.05 Robert Stolz dirigira — 19.50 Note in beležke — 20.10 Koncert Mozartovega orkestra.

Slovenske oddaje

Sobota, 26. 2.: 9.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca.

Nedelja, 27. 2.: 7.10 Duhovni nagovor — Po vaši želji.

Ponedeljek, 28. 2.: 13.45 Informacije — Koroške ljudske pesmi — Iz ljudstva za ljudstvo.

Torek, 29. 2.: 9.30 To in ono, za vsakega nekaj — 13.45 Informacije — Šport od tu in tam — Po lovčevih stezah.

Sreda, 1. 3.: 13.45 Informacije — Poper in sol.

Četrtek, 2. 3.: 13.45 Informacije — Koroški kulturni pregled — Cerkev in svet.

Petek, 3. 3.: 13.45 Informacije — Glasbena skrinja.

Radio Ljubljana

Poročila: 4.30 — 5.00 — 7.00 — 8.00 — 9.00 — 11.00 — 12.00 — 13.00 — 14.00 — 17.00 — 18.00 — 22.00 — 23.00 — 24.00.

Dnevne oddaje (razen ob nedeljah in praznikih): 4.30 Dobra jutro — 5.30 Danes za vas — 5.45 Informativna oddaja — 6.00 Jutranja kronika — 6.30 Informativna oddaja — 7.25 Pregled sporeda — 7.45 Informativna oddaja — 10.00 Danes popoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.30 Kmetijski nasveti — 13.15 Obvestila in zabavna glasba — 13.30 Priporočajo vam — 15.00 Dogodki in odmevi — 16.00 Vsak dan za vas — 18.00 Aktualnosti doma in v svetu — 19.00 Lahko noč otroci — 19.10 Obvestila — 19.30 Radijski dnevnik — 23.05 Literarni nokturmo.

Sobota, 26. 2.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Pihalni orkester RTV Ljubljana — 12.10 Čajkovski: Hrestač, suita — 12.40 Po domače z domačimi vižami — 14.10 Sobotna popoldne za mladi svet — 15.30 Poja naši operni pevci — 16.40 Kitara v ritmu — 16.45 S knjižnoga trga — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Z ansamblom Weekend — 18.15 Iz operetnega sveta — 18.50 Pogovor s poslušalci — 19.15 Z ansamblom Borisa Kovačiča — 20.00 Plesni orkester RTV Ljubljana in njegovi gostje — 21.00 Vedri zvoki z velikimi zabavnimi orkestri — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

Nedelja, 27. 2.: 6.00 Dobra jutro — 6.50 Danes za vas — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Veseli tobogan — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.00 še pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 11.15 Voščila — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z doma-

čimi ansambli — 14.05 Zvoki z velikimi zabavnimi orkestri — 14.30 Humoreska tedna — 15.05 Nedeljska športna popoldne — 17.05 Iz opernega sveta — 17.50 Radijska igra — 18.20 Lahka glasba — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Zabavno glasbena oddaja — 22.20 Melodije za lahko noč — 23.15 Jazz za vse.

Ponedeljek, 28. 2.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravilic in zgodb — 9.20 Cicibanov svet — 9.40 Veliki zabavni orkester RTV Ljubljana — 12.10 Simfonični orkester jugoslovanske RTV — 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem adru — 14.10 Med zbori Petra I. Čajkovskega in Cezarja Cuija — 14.30 Voščila — 15.40 Iz del Nacia Herbe Browna — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.15 Lepe melodije — 19.15 Z ansamblom Henrika Burkata — 20.00 Giacomo Puccini: Madame Butterfly — 22.15 Za ljubitelje jazza — 23.15 Godala ritmu.

Torek, 29. 2.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Opera matineja — 9.05 Radijska šola — 9.35 Slovenske narodne in raznih izvedbah — 12.10 Koncertni valčki — 12.40 Vedri zvoki z domačimi ansambli — 14.10 Glasbena tribuna mladih — 14.30 Z ansamblom Mojmir Sepeta — 14.40 Mladinska oddaja — 15.40 Majhen recital pianista Marijana Lipovška — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.15 V torku nasvadenje — 18.45 Narava in človek — 19.15 Z ansamblom Fantije treh dalin — 20.00 Prodajalna melodij — 20.30 Radijska igra — 21.37 Koncert lahke glasbe — 22.15 Beethovne klavirske sonate — 23.15 Plesni zvoki.

Sreda, 1. 3.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade radovedneže — 9.25 Melodije iz filmov — 9.40 Iz glasbenih šol — 12.10 Iz Händlovih opere „Acis in Galateja“ — 12.40 Od vasi do vasi z domačimi vižami — 14.10 Zamejski zbori pojo: Moški zbor „Mirko Filej“ iz Gorice — 14.30 Voščila — 15.40 Ottorino Respighi: Rimske pinijske, simfonične pesnitve — 17.10 Jezikovni pogovori — 17.25 Naša glasbena galerija — 18.15 Popevke s slovenskih festivalov — 18.30 Naš razgovor — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana — 22.15 S festivalov jazz — 23.15 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe.

Četrtek, 2. 3.: 6.50 Beseda na današnji dan — 8.10 Opera matineja — 9.05 Vloga socialistične domokracije v delavskem gibanju — 9.35 Pesmi in ples jugoslovanskih narodov — 12.10 Iz Gotovčeve opere „Ero z onega sveta“ — 12.40 Igrajo pihalne godbe — 14.10 Pesem iz mladih grl — 14.30 Z ansamblom Francija Puharja — 14.45 Med šolo, družino in delom — 15.40 Igra violinist Tomaž Lorenz, pri klavirju Pramož Lorenz — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.15 Orgle v ritmu — 18.45 Kulturna kronika — 19.15 Z ansamblom Mojmir Sepeta — 20.00 Četrtekove domače pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer Beatniška generacija — 22.15 Srečanje z Blažem Arničem — 23.15 Jazz — 23.40 Popevke na tekočem traku.

Petek, 3. 3.: 6.50 Rekreacija — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola — 9.35 Od melodije do melodije — 12.10 Pesmi Čajkovskega pojeta sopranistka Maruša Patkova in mezzosopranistka Nada Sevkova — 12.40 Z domačimi ansambli in godci — 14.10 Kaj vam pripoveduje glasba — 14.30 Voščila — 15.30 Napotki za turiste — 15.40 Zvoki iz mušic — 16.40 Londonski festivalni orkester — 17.10 Človek in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.50 Ogledalo našega časa — 19.15 Z ansamblom Dorka Škoberne — 20.00 Slovenski zborovski skladatelji z evropskimi sodobniki — 20.30 „Top-pops 13“ — 21.15 Oddaja morju in pomoščakih — 22.15 Besede in zvoki iz pogovora domačih — 23.15 Jazz pred polnočjo.

Avstrija 1

Sobota, 26. 2.: 14.00 ORF-koncert — 15.00 Listama v slikanici — 15.20 Za otroke — 15.45 Skrivnostni grad — 16.15 Za družino — 17.00 Seniorski klub — 18.00 Tedenski obzornik — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Posebej o kulturi — 18.55 Dober večer v soboto želi Heinz Conrads — 19.20 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki — 20.06 Šport — 20.15 Želi si kaj — 21.50 Šport — 22.20 Čas v sliki — 22.30 Arena kavbojev.

Nedelja, 27. 2.: 16.00 Lolek in Bolek — 16.10 Doktorji — 17.00 Za družino — 17.25 Pri Nganasancih — 17.35 Children to Children — 18.05 Otrokom za lahko noč — 18.10 Cirkuški direktor Johnny Slate — 19.00 Čas v sliki in vprašanje tedna — 19.30 Šport — 20.15 Gorje lažnivcu, vesela igra — 21.40 Johann S. Bach: Brandenburški koncert I — 22.30 Čas v sliki in šport.

Ponedeljek, 28. 2.: 18.00 Novo v znanosti — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Silke iz Avstrije — 18.55 Stan Laurel in Oliver Hardy — 19.20 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.06 Šport — 20.15 Department S — 21.10 Poštni predal 7000 — 21.25 V boksah — 22.25 Čas v sliki.

Torek, 29. 2.: 18.00 Tečaj angleščine — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Silke iz Avstrije in Južne Tirolske — 18.55 Zivalski raji — 19.20 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.06 Šport — 20.15 Svet knjige — 21.05 SOS iz veselja, film — 22.30 Čas v sliki.

Sreda, 1. 3.: 10.00 To je London — 10.30 Električni stroji — 11.00 SOS iz veselja, film — 16.30 Za otroke: Železni čuvaj — 17.15 Mala šola risanja — 17.40 Za mladino: Antena — 18.00 Tečaj francoščine — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Silke iz Avstrije — 18.55 Ljubi stric Bill — 19.20 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.06 Šport — 20.15 Ura Sterna — 21.05 Salto mortale — 22.05 Čas v sliki.

Četrtek, 2. 3.: 10.00 Kaj je evolucija? — 10.30 Na obisku pri Josefu Miklu — 11.00 Uvod v elektronsko računanje — 11.30 Franc I. in njegov čas — 12.00 The lovers — 18.00 Tečaj italijanščine — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Silke iz Avstrije — 18.55 Športni mozaik — 19.20 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.06 Šport — 20.15 Milijonska igra, film — 21.55 Čas v sliki — 22.05 Diskusija o filmu „Milijonska igra“.

Petek, 3. 3.: 10.00 Cerkev in umetnost — 10.30 Avstrija v času Babenbergov — 11.00 Julija in duhovi — 18.00 Orientacija — 18.25 Otrokom za lahko noč — 18.30 Silke iz Avstrije — 18.50 Oddaja sindikalne zveze — 18.55 Junak westerna — 19.20 Pregled sporeda — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.06 Šport — 20.15 Akti XY — 21.20 Novinarski razgovor — 22.20 Čas v sliki — 22.30 Sabijaški dvoboj, film.

Avstrija 2

Sobota, 26. 2.: 16.30 Prezezi — 17.30 Viljem Tel — 19.00 Kitara za vsakogar — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.09 Vzgoja — 20.15 Odisleja Sperlonge — 20.55 Galakonzert dunajskih filharmonikov — 21.30 Teleprezije.

Nedelja, 27. 2.: 18.30 Profil — 19.00 Čas v sliki in vprašanje tedna — 19.30 Oknar — 20.00 Šola staršev — 20.10 Vzgoja — 20.15 Tretja dimenzija, kriminalni film — 22.00 Teleprezije.

Ponedeljek, 28. 2.: 18.30 Kaj morem postati — 19.00 Zgodovina pod našimi nogami — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.09 Vzgoja — 20.15 Naš vsakdanji kruh — 22.05 Teleprezije.

Torek, 29. 2.: 18.30 Na obisku pri Josefu Miklu — 19.00 Geografski sprehodi — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.09 Vzgoja — 20.15 Svet praznovanja — 21.00 Teleprezije.

Sreda, 1. 3.: 18.30 The Lovers — 19.00 Uvod v elektronsko računanje — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.09 Vzgoja — 20.15 Julija in duhovi, film — 22.25 Teleprezije.

Četrtek, 2. 3.: 18.30 Avstrija v času Babenbergov — 19.00 Impulzi — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.00 Pregled sporeda — 20.06 Šport — 20.09 Vzgoja

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo in uprava: 9021 Klagenfurt — Celovec, Gasometergasse 10, tel. 32-5-50 — Tiska: Založništvo in tiskarska družba z o. j. Drava, Celovec — Borovlje.

— 20.15 Margret Dünser predstavlja prominentne — 21.00 Z dežnikov, očarljivosti in melono — 21.50 Teleprezije.

Petek, 3. 3.: 18.30 Emil Nolde in ekspresionizem — 19.00 Uvod v elektronsko računanje — 19.30 Čas v sliki in kulturne novosti — 20.00 Nasveti za konec tedna — 20.06 Šport — 20.09 Vzgoja — 20.15 Službene ponudbe, veselolga — 21.50 Teleprezije — 23.05 Akti XY.

Jugoslavija

Sobota, 26. 2.: 9.35 Šolska oddaja — 16.30 Košarka — 18.00 Obzornik — 18.15 Štirje tankisti in pes, poljski film — 19.10 Mozaik — 19.15 Humoriistična oddaja — 20.00 Dnevnik — 20.25 Tekme — 21.15 Festivali popevk — 22.30 Sanremu — 22.30 Kažipot — 22.50 Poročila.

Nedelja, 27. 2.: 9.00 Madžarski pregled — 9.40 Po domače — 9.45 Kmetijski razgled — 10.55 Mozaik — 11.00 Otroška matineja — 11.50 Šola smučanja — 11.55 Mestece Peyton — 12.45 Kažipot — 14.30 Nedeljska popoldne — 18.00 Šest žena Henrika VIII. — 20.00 Dnevnik — 20.30 Vila za ljubico, komedija — 21.30 Zabavno glasbena oddaja — 21.35 Šport.

Ponedeljek, 28. 2.: 9.05 Odprta univerza — 9.35 Šolska oddaja — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.45 Šolska oddaja — 16.45 Madžarski pregled — 17.50 Tigrček Peter — 18.15 Obzornik — 18.30 V avtobusu — 18.55 Mozaik — 19.00 Mladi za mlade — 19.45 Kratek film — 20.00 Dnevnik — 20.30 Sojenje v Crnčič, drama — 21.20 Diagonale — 22.05 Poročila.

Torek, 29. 2.: 9.35 Šolska oddaja — 11.00 Osnove splošne izobrazbe — 14.45 Šolska oddaja — 16.45 Madžarski pregled — 17.45 Kakšen cirkus — 18.00 Rankska — 18.15 Obzornik — 18.30 Melodije za vse čase — 19.00 Mozaik — 19.05 Delo z računalniki — 19.30 Mikroekonomika — 20.00 Dnevnik — 20.35 Ljubiteljski madžarski film — 22.20 Poročila.

Sreda, 1. 3.: 8.20 Šolska oddaja — 16.45 Madžarski pregled — 17.50 Don Kihot — 18.15 Obzornik — 18.30 Jugoslovanska folklor — 19.00 Mozaik — 19.05 Črna filma do filma — 19.20 S kamera po svetu — 20.00 Dnevnik — 20.35 Mi med seboj — 21.35 Portreti slovenskih igralcev — 22.30 Poročila.

Četrtek, 2. 3.: 9.35 Šolska oddaja — 14.45 Šolska oddaja — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 16.45 Madžarski pregled — 17.45 Veseli tobogan — 18.00 Obzornik — 18.30 Boj za obstanek, film — 18.55 Mozaik — 19.00 L. Bernstein predstavlja: Dva baletna plesa — 20.00 Dnevnik — 20.35 Četrtekovi razgledi — 21.30 Boccaccio: O spovedi gospoda Ciappelletta (Dante, kameran) — 22.10 Jazz na ekranu — 22.30 Poročila.

Petek, 3. 3.: 9.30 Šolska oddaja — 14.40 Šolska oddaja — 16.10 Osnove splošne izobrazbe — 16.45 Madžarski pregled — 17.35 Ljubzen — 18.15 Obzornik — 18.30 Slovenska poezija 20. stoletja: Aloj